

Banka vsak četrti in
valja s poštno vred ali
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 12 din.,
po letu 7 din., četrti leta
4 din. Izven Jugoslavije
25 din. Naročnina se pošlje
na upravništvo „Sloven-
skega Gospodarja“ v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5.
List se dopušlja do od-
povedi. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 2 kroni ali 50 para.

Poštnina v državi SHS pavšalirana.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo: Koroška cesta
št. 5, Rokopisi se ne vra-
čajo. Upravništvo spreje-
ma naročnino, inserate, in
reklamacije. Cene insera-
tom po dogovoru. Za več
kratne oglase primeren
popust. Nezaprite reklama-
cije so poštnine proste.
Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.603.
Telefon interurban št. 113.

7. številka

Maribor, dne 27. aprila 1922.

56. letnik.

Rusi in Nemci

so pripravili ravno za Veliko noč udeležencem genovske konference in celemu svetu veliko presenečenje s sklepi posebnih rusko-nemških pogodb. Konferenca v Genovi se je sklicala, ker so vsi uvideli, da ne gre več, da bi takozvani »zmagovalci« — par držav s svojimi bojevitimi oblastniki poveljevali celemu svetu. Na konferenco so prišli zastopniki vseh držav, »zmagovalci« so pa mislili, da bodo svojo nadvlado obdržali, da bodo z lepimi besedami svet zapeljali ter vnovič utrdili nove jarme za male in premagane. Francija se Nemčije boji in zato je bil njen glavni cilj, da se Nemčija kolikor mogoče potlača in tudi Rusija kolikor toliko priveže. Novi jarmi so bili dobro pripravljani, pa v kljub temu sta se našli dve močni državi — Rusija in Nemčija, napravili križ čez preteklost, odpustili drug drugi vse dolgove ter se predstavili kot močna skupina, ki hoče enotno, složno in enakopravno začeti pravo obnovo. Za sovjetsko Rusijo je podpisal pogodbo sovjetski komisar Cičerin, za Nemčijo pa min. dr. Rathenau.

Pomen pogodbe.

Rusko-nemška pogodba je izpremenila ves današnji svetovni politični položaj.

Pred vojno so bile sile razdeljene na trozvezo (Avstrija, Nemčija in Italija) in na antanto (Francija, Anglija in carska Rusija). Med tema skupinama je izbruhnila leta 1914 vojna, med vojno se je antanta še pridružila Italija, Japonska in Amerika, Rusija je pa s koncem carstva od nje odpadla. Po miru v Parizu je razdelitev izgledala takole: na eni strani antanta s priveskom nekaterih malih držav, na drugi Nemčija in premagane države, Amerika pa sama, ker ji je začelo presedati delovanje z antanto. Antantne države druga proti drugi niso ravno zavezniške, dolžne so druga drugi, dolgovi ne plačujejo in druga preži na drugo, da bi ji izpodmaknila kake uspehe in koristi. Vse so dolžne Ameriki, vse čakajo na njeno pomoč, Amerika pa pomoč odreja ter vedno tirja slabe dolžnike in še slabše plačnike. Pri vsem tem in pri slabih odnošajih je pa antanta vedno skupno nastopala proti premaganecem in tvorila je ogromno premoč. — Vsled zveze Rusov z Nemčijo je pa nadvlada in premoč antante nad vsemi evropskimi državami — danes strta in ves pošten svet v pravi miroljubnosti in smislu za pravo svetovno obnovo mora pozdravljati odločno in pošten nastop Rusov in Nemcev proti podjarmljenju in izkoriščevanju.

Moč rusko-nemške zveze.

Pogodba obsega in veže ogromno ozemlje z več kot 200 milijoni prebivalcev. Ena država bo v polni meri izpopolnjevala drugo. Rusija ima silno prirodno bogastvo, Nemčija pa izvrstno razvito industrijo in dovolj izvežbanih moči, da dvignejo prirodno bogastvo iz ruske zemlje ter ga spravijo med svet. Tako je moč, ki jo predstavljata obe državi skupaj, naravnost nepremagljiva. Nemčija je bila dolgo obkoljena od vseh strani, sosedje so pobijali vrednost njenih proizvodov, surovine in vse, kar ji primanjkuje so pičlo dajali in še to po visokih cenah. Rusija je bila tudi še dalje časa oblegana, tuje, podkupljive čete so jo plenile, manjkalo ji je izvežbanih moči in strojev, da dvigne in obdela svoje prirodno bogastvo, sedaj bo pa ena iz druge krila svoje primanjkljaje in obema je odprt dober trg v Aziji.

Posledice pogodbe.

so dalekosežne. Kakor rečeno, je antanta ovirala gospodarski razvoj Nemčije in nalagala ji je strašna bremena — odškodnine. Nemčija plačuje ogromne svote v zlatu, kako dolgo jih bo še plačevala, je veliko vprašanje. Antanta ji vedno pravi: zvišajte davke, nemška vlada, ki je ljudska-republikanska, pa noče ubijati svojega ljudstva. — Francija žvenklja z orožjem, v skrajnem slučaju pa proti združeni sili Nemcev in Rusov ni moči na svetu.

Rusi imajo še lažje stališče. Antanta zahteva od njih

vojne in predvojne dolgove, ki jih je napravil car nesrečnega in slabega spomina, Rusi pa pravijo: Če plačamo mi, kar se je car zadolžil, morate tudi vi nam plačati, kar ste bili caru dolžni, kar ste dolžni Rusiji za vojne žrtve v vašo korist in vse to, kar ste nam po vojni z raznovrstno podkupljeno vojsko napravili škode. Izenačenje enega računava z drugim iznese, da ima antanta še Rusiji doplačati okroglih 60 milijard zlatih frankov.

Ce bo antanta skušala z orožjem poiskati pot iz te zagate, se ogromna masa od 200 milijonov oborožih, organizira in vsak napad na to silo je brezupen. Rusi in Nemci bodo lahko diktirali svoje pogoje celi Evropi in sledila bo revizija mirovnihih pogodb, ki bo Evropi dala drugačno politično lice.

Rusko-nemška pogodba in država SHS.

Pašič in drugi naši oblastniki so bili nekdanj slepo udani ruskemu carju, na njegovo dvorsko kočijo je bil pripet srbski politični voziček. Ko je carja in njegov dvor ubilo ogorčenje, ki ga je sam nakopičil in zakrivil, so se oblastniki SHS brez narodovega odobravanja z isto slepo udanostjo oklenili Francozov. Francozi vodijo danes isto nasilno politiko, kot nekdanj nemški »Kaiser« in naši oblastniki se jih držijo, četudi imajo pri tem slab ugled pred celim ostalim svetom, narod Jugoslavije, ki se nikdar ne vpraša, pa silna bremena in strašne žrtve. Vrhu tega še sanja naša vlada, zlasti Pašič, da pride v Rusiji zopet car s svojimi generali, knezi, baroni in dvornimi norci na površje. Zato se v naši državi redijo na narodne stroške Wranglovc in vsi drugi pustolovci, ki bi se tudi vragu zapisali, samo da dobijo nazaj, kar so s carjevimi padcem izgubili, in da zopet zapoje bič nad ruskim kmetom. V Beogradu kujejo ruski pregnani generali vojne naklepe proti sovjetski Rusiji in list »Balkan« spusti vsak dan kako proslavo »belega ruskega carja« in kako vojno hujskarijo. Za Veliko noč ga je proglasil celo svetnikom in padec te kronane glave, ki si je izmislila toliko strašnih bremen za svoje ljudstvo, ki je v napuhu, zlatu in blaznem razkošju odrejala in s satansko naslado gledala strašno smrt in trpljenje tisočerih, ki so vpili po pravici, — si upa bogokletno primerjati s Kristusovim trpljenjem.

Z zastopniki sovjetske Rusije se v Genovi pogaja ves svet, ker ne more brez njih, naši zastopniki se jih pa skrbno ogibljejo. Angleška vlada se zgraža nad spletkarijami naše vlade z zloglasnim Wranglom in pozvala je našega zunanjega ministra na odgovornost. Minister je vse tajil, kar vsak lahko vidi in s čemer se beograjski listi celo bahajo. Naši oblastniki seveda ne priznajo današnje Rusije, nekdanj so jo videli in poznali samo v carju in ker cara ni več, ker so se vdinili Francozom, so za vse, kar je proti Rusiji.

Bodočnost lahko tako politiko bridko maščuje. Prej ali slej bodo mirovne pogodbe revidirane ali spremenjene, Avstrija se bo priključila Nemčiji in evo, od ene strani že imamo za soseda nemško-rusko zvezo. Kmalu ga lahko dobimo še od druge strani. Bolgari se razumejo na politiko naslonili se bodo na one, ki nimajo namena jih tlačiti, to so Rusi. S tem si odpro pot tudi v Azijo. Večina Azijatov že danes hodi v sovjetsko Moskvo po nasvete in kmalu bo Rusija s svojimi zavezniki posredovalec in vez dveh svetovnih delov. Tudi Italija, ki je pred leti izdala Avstrijo, lahko vsak čas izda antanto ter se radi večje koristi priključi novi zvezi. Tako nam ostanejo samo še Madžari in Rumuni. To je slaba družba, pa če bi bila tudi dobra, bo lahko stisnjena in stlačena preko mogočnih sosedov čakala na francosko pomoč baš tako zastoj, kot Francija že danes čaka na pomoč preko morja od Amerike.

Radi teh izgledov bodočnosti je potrebna korenita sprememba naše politike na zunaj in na znotraj. Na zunaj se bodo znali razgledati in postaviti le oni državniki, katere bodo vsi narodi Jugoslavije postavili in odobraval kot svoje vodnike in zastopnike.

Velik shod v Ptuj.

Na belo nedeljo je bil v Ptuj naravnost veličasten shod Slovenske ljudske stranke, odnosno Kmetске zveze. Nič plakatov, nič kričave reklame, samo kratko naznailo v »Straži« in »Gospodarju« in zbrali so se možje ptujskega okraja v velikih trumah, da pokažejo svojo odločnost in voljo ter slišijo poročilo dr. Korošca. Celu nekaj izrazitih nasprotnikov je privabilo naše zborovanje.

Prišli so naši možje iz Haloz, iz Slov. goric, iz Gornjega in Spodnjega Dravskega polja, iz bližje in daljše okolice Ptuja in ena misel, ena volja je prešinjala vse. Kdor je zrl te mirne, odločne, izobražene naše možje kmetскеga, delavskega in obrtnega stanu, je moral uvideti, da naša stranka s svojim programom združuje cvet našega naroda in da s svojimi nesebičnimi zaupniki in zastopniki gre za neseljivi zmaji nasprot.

Zborovanje se je vršilo v obširni dvorani Društvenega doma — prej »Vereshaus« in sicer so se sestali na poziv okrajnega vodstva županske zveze ob devetih najprej župani in odborniki posameznih občin ter na podlagi poročila dr. Vesenjaka sklepali o sklepih okrožnega odbora in se posvetovali o nekaterih drugih zadevah, katere bomo obravnavali v prihodnjih številkah »Slov. Gospodarja«.

Ob pol enajstih je bilo politično zborovanje, katero je vodil gospod Miha Brenčič kot predsednik okrajne organizacije KZ. Dr. Korošec je v eno in pol ure trajajočem govoru pojasnil zborovalcem naš notranjepolitični položaj. Govoril je posebej o slabem gospodarstvu sedanje vlade, o neznosnih posledicah centralizma in o krivicah, ki izvirajo nujno iz centralizma ter povdaril, da gremo nasproti uresnitvi našega programa po avtonomni in samoupravni Sloveniji. Ostati moramo le trdni in neizprosni ter sklenjeni v borbi.

Dr. Korošec je podvrgel ostri kritiki tudi našo zunanjo politiko ter kazal, kako se gradi sčasoma v Evropi nov red, kjer kmet in delavec ne bosta več sužnja kapitalizmu, temveč bosta s svojimi združnimi organizacijami gospodovala in se medsebojno dopolnjevala.

Zborovalci so z napeto pozornostjo sledili izvajanjem svojega voditelja in navdušeno odobrili njegovo dolgo poročilo, polno pogledov v bodočnost. Za dr. Korošcem je govoril kratko še prof. Vesjenjak in predsednik Brenčič, ki je pridejal še poročilo o svojem delovanju za okraj in bolnišnico. Predlagal je tudi resolucije, ki se v glavnem krijejo s sklepi županske zveze in shoda v Slov. Bistrici. Pridejal pa je posebej resolucije, s katero zborovalci odločno obsojajo misel, da bi se zaprla ptujska bolnica in da bi se njen dragocen material po prizadevanju dr. Černičja, primarija v Mariboru, prenesel v Maribor. Vse resolucije so bile soglasno sprejete in predsednik je zaključil zborovanje, ki je trajalo nad dve uri.

Sijajno zborovanje KZ v Žalcu.

Na velikonočni ponedeljek je bil shod SLS v Žalcu. Shoda se je udeležilo gotovo nad 300 mož in mladeničev in tudi žensvo je bilo častno zastopano. Velika dvorana g. Hodnika je bila polna. Govoril je narodni poslanec g. Davorin Krajnc, ki je v blizu dvurnem govoru podal poročilo o političnem položaju in delovanju naših in nasprotnih poslancev. Ljudstvo je poslušalo poročilo z burnim odobravanjem. Značilno je, da gospod minister Pacelj, ki je imel pred par mesci v Žalcu shod z največjim pompom in ministersko avtoriteto, ni imel tako lepega shoda kot SLS. — To je znamenje, da so Žalčani pametni ljudje in ne gredo za tistimi, ki gonijo liberalno lajno, ampak za tistimi, ki dela za blagor ljudstva in to bo storilo naše ljudstvo povsod.

Shod je spretno vodil g. Jurhar.

Na shodu so se sprejele sledeče resolucije: 1. V velikem številu zbrani zborovalci protestirajo proti 200 odstotnemu zvišanju davkov. 2. Proti obdačenju vozil na

Bankovec za milijon funtov* zлата.

Angleški spisal Mark Twain.**

Tistikrat sem štel sedemindvajset let.

Uradnik sem bil pri neki banki v San Franciscu, ki se je pečala z nakupom in prodajo zlatih rudokopov, in prav dobro sem se razumel na denarne posle in na trgovino z delnicami. Sam sem bil na svetu, druga nisem imel ko brihtno glavo in dobro ime, toda to mi je zadostovalo na potu k sreči in zadovoljen sem bil s svojimi izgledi v bodočnost.

Ob sobotah popoldan po sklepu uradnih ur sem bil prost. Kadar je bilo vreme lepo, sem šel v pristanišče, si najel majhno jadrnico in sem jadral ven na morje.

* Angleški funt (pound sterling), računska enota v denarnem prometu, je veljal v mirovni dobi 24 naših kron.

** Mark Twain (izgovori: Tvén) je izmišljeno ime. Pisatelj se imenuje Samuel Langhorne Clemens, rojen l. 1835 v državi Minnesota v Severni Ameriki. Je najboljši ameriški humoristi, sploh vsega angleškega slovstva. Njegov humor je fin, duhovit, navadno leži v pretiravanju in v komičnih prizorih, jedro je pogosto skrito, da si ga mora čitatelj šele iskati, kar pomnožuje njegovo vrednost. Mark Twainova dela so med prvimi v svetovnem slovstvu in so prevedena v vse evropske jezike. Upamo, da bomo ustregli našim bralcem, ako jim podamo nekaj njegovih del v prevodu.

Neke sobote večer pa sem si upal predaleč in veter me je odnesel na odprto morje.

Solnce je zašlo in že sem izgubljal upanje, da bi se še živ in zdrav kedaj vrnil, ko me najde trgovska jadrnica, ki je potovala v London. Vkrkali so me in me vzeli s seboj.

Voznja je bila dolga in viharna in potnino sem moral odslužiti kot priprost mornar.

Ko sem stopil v Londonu na suho, je bila moja obleka raztrgana in oguljena in samo eden dolar sem imel v žepu. Zanj sem prenočil in se prehranil za 24 ur. Nadaljnih 24 ur pa sem bil brez strehe in brez jesti.

Drugi dan krog desete ure sem se lačen in onemogel vlekel preko Portland Place.

Mimo je prišel otrok v spremstvu pestunje. Sočna, debela, živobarvna hruška mu je neopaženo zdrknila iz rok in padla v občestni jarek.

Seveda sem se ustavljal in uprl svoje gladno poželjive oči v blatni zaklad. Voda se mi je nabirala v ustih, moj prazni želodec se mi je krčevito zvijal, duša in telo sta mi koprnela po okusnem sadežu.

Pa vsakokrat, kadar sem se zgenil, da bi ga pobral, je prišel kdo mimo in me je pogledal. Seveda sem se vsled spet zravnal in sem brezbrizno gledal krog sebe in se delal, kot da bi vobče niti ne mislil na hruško. Parkrat se mi je tako zgodilo. Zaželjeni sad je ležal v jarku, jaz pa sem gladen in poln skomin stopical krog njega.

Že sem ves obupan sklenil, da bom vrgel od sebe vso sramežljivost in pobral hruško, — ko se odpre okno za mojim hrptom in nekdo mi zakliče:

»Stopite, prosim, za trenutek k nam!«

Najbrž me je kdo imel za berača, sem pomislil, — saj

sem zares na zunaj izgledal čisto beraški — pa je opazoval moje muke in skušnjave in mi je hotel dati kaj vbogajme, morebiti celo — oh — kaj toplega za želodec.

Obrnil sem se za klicem.

Postaren gospod je gledal skozi okno in mi je kimal. Za trenutek se je uprl v meni ponos bančnega uradnika, — pa glad je hušji kot ponos — vstopil sem.

Sijajno oblečen strežaj me je peljal v razkošno, bogato sobo. Dva prijazna gospoda sta me sprejela, odpravila strežaja in mi rekla sest.

Pravkar sta menda končala svoj zajutrek. Ostanki so še ležali na mizi in pogled na nje me je skorajda premeagal. Vse sile sem moral zbrati, da nisem planil k mizi. Pa ker mi nista ničesar ponudila sem moral brzdati svoj glad kakor sem vedel in znal.

Ta dva gospoda torej sta hotela poravnati zanimiv prepis, ki sem zanj sicer zvedel šele precej časa pozneje, ki bi pa v njem jaz naj imel glavno vlogo. Brata sta bila, in pred nekaj dnevi sta se bila vroče sporekla in končno sta naredila stavo, s čimer Angleži običajno poravnajo — svoje sporne zadeve.

Stvar je bila pa tale. Povem jo čitateljem vnaprej, da bodo potek dogodkov boljše razumeli nego jaz, ki nisem izpočetka vedel, zakaj je šlo.

Angleška državna banka je izdala pred nedavnim časom dva bankovca, vsakega za milijon funtov zлата. Potrebovala jih je za neko izplačilo v inozemstvu. Omeniti je treba, da tako visokih bankovcev Angleška banka ne prej ne pozneje kedaj ni več natisnila.

Iz kakršnegakoli vzroka, ne vem prav zakaj, pa je bil izplačan le eden teh bankovcev. Drugi je ostal stranjen v varnih kletih bančne palače.

vzmetih pri kmetih, ker niso luksuz. 3. Da se takoj izplačajo 20 odstotni boni. 4. Proti temu, da se odpravijo cestarji na državnih cestah. 5. Dohodninski davek naj se pobira v celi državi enakomerno. 6. Zahtevamo odločno avtonomijo Slovenije. 7. Z vso odločnostjo odklanjamo namen prosvetnega odbora, da se vrže verski pouk iz šol. 8. Jugoslovanskemu klubu izrekamo popolno zaupanje. 9. Zahtevamo, da se volitve v državni zbor takoj razpišejo. 10. Da se Wranglovci takoj iz državne službe odpustijo in se jih tudi ne sme z državnimi sredstvi podpirati.

Obrt farbarije, ki izdeluje slepila.

Človeku, kateri ne pripozna svojih hudobij in se dela lepega in nedolžnega, pravimo, da je zakrknjen grešnik. Tak zakrknjen politični grešnik je »Samostojna kmetijska stranka« s svojim ministrom Pucljem in njegovimi poslanci. Ta stranka je šla takoj po volitvah leta 1920 v vlado. Zakrivila je v družbi z demokrati, Turki in srbskimi radikali vso današnjo mizerijo, v kateri se nahaja država in vsak posameznik. Pucljevci to sami dobro vedo, a kljub temu se še drznejše hodijo med naše ljudstvo in se mu hliniti. Prav je imel kmetijski mož, ki je na nekem shodu Slovenske ljudske stranke izjavil: »Samostojni poglavari so fabrikanti farbarije in hinavstva.«

Že drugo leto teče, odkar je Samostojna stopila v beograjsko vlado. Kakšne uspehe je dosegla od tega časa? — Našejm jih:

1. Od 28. novembra 1920 naprej so se zvišali vsi davki, nekateri so se celo podesetorili. Veliki uspeh Puclja in poslancev Samostojne!

2. Stevilo vojaštva se je od 28. novembra 1920 do danes vedno zviševalo. Skoro vsak fant — zdrav ali ne — mora v kasarno za 18 do 24 mesecev. Minister Puclj sedi v vladi, ki to določa. Torej spet uspeh!

3. Nad 300 vojakov je umrlo nesrečne smrti v mrazu in pomanjkanju v zimi 1921—22. Minister Puclj je sedel skupno z vojnim ministrom Zečevičem, ki je to zakrivil. — Zakaj ni ugovarjal? — Krasen uspeh! Kaj ne?

4. Moža, ki je tiral v sredi najhujše zime uboge fanterekrute v živinske vozove in jih transportiral iz Slovenije v Makedonijo, so hoteli poslanci Jugoslovanskega kluba in drugih opozicijskih strank spraviti na zatožno klop. To se ni posrečilo, ker so tudi poslanci Samostojne glasovali za generala Zečeviča. Naše fante se za vsako malenkost kaznuje, a general, ki ima na vesti toliko stotin nedolžnih žrtev, se sme svobodno sprehajati po beograjskih ulicah. Njemu se nič ne zgodi. Zopet uspeh, ki so ga soudeležni Puclj, Mermolja, Urek, Drogenik, Dobnik in še drugi.

5. V jeseni leta 1921 so kmetom odvezemali konje in vozove. To se je zgodilo za časa, ko sedi v Beogradu kot minister Ivan Puclj. Velik uspeh!

6. Predvojna posojila Srbije smo morali prevzeti v plačilo vsi državljani naše države. Samo obresti teh posojil znašajo na leto okoli 4000 milijonov kron. Naše občine in na tisoče ubogih ljudi pa zastoj prosijo in zahtevajo, da naša država prevzame stara avstrijska in vojna posojila. Gospod Puclj, zopet vaš in vaše stranke — uspeh!

7. Vlada, v kateri sedi Puclj, je že opetovano obzrla obljubo, da povrne odvzetih 20 odstotkov. Sijajen — uspeh!

8. Pod vlado demokratov in samostojnih pada vrednost našega denarja (valuta) skokoma. Draginja vsled tega raste. Tudi uspeh!

9. Desetek pri prevzemanju kmetijskih posestev se je zvišal od 1 in pol na 5 odstotkov. Sopotpisal je to naredbo tudi Puclj. Bum! 10 vam je uspeh!

10. Kolektivna, takse, carina in še stotero drugih novih zvišanj. A, to so vam uspehi od 28. novembra 1920 sem!

11. Tobak podražil, sol podražila, vžigalice se podražile. Joj, sami uspehi!

12. In takse na vozila, na vozove »sa fedrima«, to veselje za kmete, obrtnike in druge zemljane, ki glestajo take vozove, se je rodilo v dobi blagovane vlade, v koji sedi Puclj. In Pucljev podpis se žari pod to naredbo. Prosim čitatelje, da gotovo ne odrekajo tega uspeha Puclju in njegovi Samostojni!

13. In vi tam na mejah naše domovine! Tudi za vas veliki uspeh Puclja in samostojnih poslancev. Vaši dobri Wranglovci, oziroma graničarji, so bili poslani od vlade, v kateri sedi Puclj. Brez dovoljenja parlamenta jih je vla in sprejela in poslala, da osrečujejo obmejno ljudstvo. Seveda Puclj ni smel ugovarjati, ker stojita za njim Pašič in Pribičević z brezovko. Oj Wranglovci, souspeh ministra Puclja!

Brata torej sta pogovarjaje se prišla tudi na vprašanje, kako neki bi se godilo poštenemu, pa sicer prebrisnemu tujcu, ki bi ga usoda brez znanec in prijateljev zanesla v London in ki bi ne imel drugega denarja, ko tisti bankovec za milijon funtov zlata in ki bi ne znal povedati, kako je prišel bankovec v njegove roke.

Brat A je dejal, da bi moral tak človek končno od gladi umreti, brat B pa je trdil, da bi nihče ne mogel in ne hotel menjati tako visokega vrednostnega papirja, na banko bi ga pa tudi ne smel zanesti, ker bi ga takoj zaprli.

Tako sta se prepirala, nazadnje pa je ponudil brat B dvajset tisoč funtov v stavo, da bo mož živel in dobro živel skozi trideset dni in niti zaprl ga ne bodo. In brat A je sprejel stavo.

Brat B je šel torej na banko in je kupil milijonski bankovec. Pristno angleški!

Nato je narekoval pismo, eden njegovih uradnikov ga je napisal v lepih, pravilnih črkah in oba gospoda sta sedla k oknu in čakala ves dan, da pride pravi človek —

Marsikak pošten obraz sta videla, pa nobeden jima ni bil brijten dovolj. Marsikaterega brijtnega človeka sta opazila, pa nobeden se jima ni zdel pošten dovolj. Mnogi so bili pošteni in brihtni, pa jima niso bili zadosti revni, ali pa če so bili revni nso bili tujci. Vsakemu je manjkalo te ali one lastnosti in nista se mogla zediniti na nobenega — dokler nista zagledala mene.

In opazovala sta me, ko sem se s sramežljivo poželjivostjo oziral po hruški, in soglasno sta izjavila, da so pri meni dani vsi pogoji, in enoglasno sta me izbrala — in sedaj sem stal pred njima in čakal, da zvem, čemu sta me poklicala.

14. In krona vseh uspehov Samostojne! Zopetno povišanje davkov za 100 odstotkov! Če si kmetič plačal leta 1921 davkov 1000 K, plačal jih boš leta 1922 po načrtu in obljubah beograjske vlade 2000 K. Sijajni, velekrasni uspehi sedanje vlade, v kateri ima »veliko besedo« Ivan Puclj in za kojoj vlado cepetajo Drogenik, Urek, Dobnik in Mermolja. Kdor se ne divi tem uspehom, ta je res že slep!

15. Še na eden uspeh ne smemo pozabiti: Urekova nova hiša, Mermoljevo za pol milijona kupljeno posestvo, novo pohištvo za 250.000 K, dota 100.000 nevesti Pucljevega zeta Stiblerja. To so dejanski uspehi!

Ali še kdo dvomi o veliki moči in uspehih Samostojne? Kdor še ima kak dvom, naj piše po nove uspehe gg. Puclju, Mermolji in kolegom.

Tovarna za farbarijo in slepilo bo prodajala prihodnje tedne svojo robo na shodih po Štajerskem in tudi po Kranjskem.

Minister Puclj noče iz vlade.

Polomija samostojnih shodov na Slov. Štajerskem in Kranjskem je začela vsem slabostjnim odpirati oči in vsi so že uverjeni, da se jim bliža politično smrtna ura. Zaupniki Samostojne so mnenja: zadnji čas je, da izstopi Puclj iz vlade in začnejo tudi oni, kot pred volitvami udrihati po Beogradu. V to svrhu sklicuje Samostojna zbornica zaupnikov iz raznih okrožij.

Minulo soboto, 22. t. m. se je vršil v Mariboru zbor samostojnih zaupnikov za mariborsko okrožje. Zborovanje je posejel tudi tovariš-minister Puclj, kateremu se je pa tokrat slaba godila in so ga njegovi najzvestejši obsuli z točo očitaj, češ, da je prirnil slabostjno politiko do roba političnega groba. Minister se je na razne očitke slabo odrezaval in je vedno povdarjal, da treba vztrajati v vladi, sicer odtegne samostojnim očka Pašič vsako ugodnost in vsak nadaljni zaslužek pri razni nemški in madžarski živini. Glede koritarstva prebrisan Puclj je imel še tokrat na svoje zaupnike iz mariborskega okrožja toliko vpliva, da so mu milostno dovolili, naj še ostane v Pašičevi družbi in sopotpiše novo davčno povišanje za 200 odstotkov in povišano trošarino na navadna vina.

Res, z debelo in mastno smolo mora biti namazan ministrski stolček, da ne more z njega glavni zastopnik vseh slabostjnih žepnih pravdarjev — g. Ivan Puclj.

Samostojni zaupniki v Mariboru so izrazili mnenje, da je strogo opozicijska politika Jugoslovanskega kluba edino pravilna. Z vso odločnostjo so zahtevali izstop samostojnih iz vlade pred volitvami in naslonitev Samostojne na kako drugo stranko, ker samostojno in sami ne bodo mogli več stopiti pred javnost volilcev, katere so tako ogoljufali, oškodovali in izdali. Razpravljali so o možnosti združitve samostojnih z zemljoradniki (iz katerih sredine so bili izključeni radi vstopa v vlado. Op. ur.), s klubom onih zemljoradnikov, ki so izstopili iz zemljoradniške stranke in osnovali svoj klub, in z Ljudsko stranko. Prepričani smo, da se bo samostojnega političnega gnoja pred volitvami bala prevzeti razen demokratov vsaka druga stranka.

Za ministrom Pucljem so obsodili samostojni zaupniki poslanca Mermolja, ki je moral poslušati iz ust svojih pristašev še bolj bridke resnice, kot njegov tovariš Puclj. Zaupnik iz Ptujskega polja je vprašal Mermolja čisto javno očitno: Odkod in na kak način si je kot ubog begunec nenkrat kupil tako velikansko posest in obogatel kot kak graščak? Vsled tega očitka je bil Mermolja vznemoljen in jezen do onemoglosti in je samo nekaj mrmral, da je prodal svojo posest na Goriškem za dobrostoječe lire. Njegovega zagovora mu ni nikdo verjel in ga sploh niso potem več pustili do besede.

Tako žalostno je izpadel mariborski zbor samostojnih zaupnikov, še edino zvestih pristašev Samostojne. Kako bi šele opsovali in naravnost nagnali ministra Puclja in poslanca Mermolja, ako bi sklical javen shod ne zaupnikov, ampak vseh svojih volilcev, ki so se usedli ob času volitev na slabostjone limanice.

F— v. I.:

Na krivih potih.

Vsi stanovi in vsi sloji v Sloveniji so si sedaj precej edini v tem, da je naše državno gospodarstvo in posebej naša davčna politika za nas krivična in pogubonosa, ker nas vodi v gospodarsko hiranje in naravnost v propad. — Slovenska ljudska stranka, odnosno Kmetiska zveza je imela edina pogum, da je v tem oziru prva jasno in določno izrekla svojo besedo ter pokazala pot, katero naša državna uprava mora hoditi, da bo približno vsem pokraj-

Najprvo sta me križem izpraševala o moji osebi in o moji preteklosti in kmalu sta izvlekla iz mene vso mojo zgodovino. Povedala sta mi, da prav popolnoma odgovarjam njunim namenom.

Dejal sem, da me to zelo veseli, ampak da bi rad vedel, kaj pravzaprav hočeta od mene.

Mesto odgovora mi je eden stisnil pismo v roke in je pripomnil, da bom v njem našel vsa potrebna pojasnila.

Hotel sem pismo odpreti, pa rekel mi je, da ne. Naj vzamem, je dejal, pismo seboj na svoj dom in naj ga prav pazljivo preberem, pa da se naj ne prenamglim — nepremišljeno.

Osupel nad čudnimi pogoji sem hotel kaj več podrobne- ga zvedeti, toda nista mi dala govoriti.

Poslovil sem se torej, pa užaljen in jezen sem bil, da me imata za norca in zbijata svoje šale z menoj siromašnim tujcem, toda reči si nisem upal ničesar, ker nisem bil v položaju, da bi se mogel ustavljati mogočnim in bogatim ljudem.

Sedaj bi bil pobral in pojedel hruško pred očmi celega sveta, tako sem bil lačen, — pa ni je bilo več. Nesrečni doživljam z bogatinoma me je oropal zadnjega upa, da si otešim svoj glad in nič kaj ljubeznjivo nisem mislil — na nju.

Zato pa sem tudi koj odprl pismo, komaj da sem bil za oglom.

In glej, v pismu je bil denar —! Moje mnenje o bogatih Angležih se je mahoma izpre- vrglo, to si lahko mislite! In niti trenutek se nisem pomišljal, vtaknil sem pismo v žep svojega telovnika in sem se odpravil v najbližnjo in seveda najcenejšo gostilno.

(Dalje prihodnjic.)

nam in vsem delom jugoslovanske države pravična. — Bilo je to na velikem zborovanju ob priliki orlovskega tabora.

Polagoma prihajajo tudi drugi na ravno isto stališče. To je sicer dobro in razveseljivo, toda škoda je, da niso spoznali tega že poprej in še večja škoda je, da zdaj hodi deloma kriva pota.

Tako so imeli pretekle tedne tudi slovenski trgovci dvoje velikih zborovanj, v Mariboru in v Ljubljani, kjer so zelo ostro obsodili sedanjo vlado in njeno davčno politiko, toda v veliko škodo ali vsaj nevarnost so se dali zapeljati k sklepom, ki naše pridobitvene sloje: kmete, delavce, obrtnike in trgovce, lahko delijo in medsebojno osovražijo. S tem pa povzročijo škodo ne samo sebi same- mu, temveč vsem pridobitvenim slojem. Na omenjenih shodih so namreč sprejeli trgovci in industrijalci med drugimi tudi v rezolucijo sledeče: »Protestiramo proti sedanji praksi, ko se največji del davkov vala na trgovski in industrijski stan, med tem ko drugi stanovi, posebno poljedelci, sorazmerno nezadostno prispevajo k pokritju državnih izdatkov.« Tako se dobesedno glasi odstavek v rezoluciji. Poglejmo malo, kako je nastal in ali je stvarno in taktično upravičen.

Ako se prav spominjam, je podobno pisal najprej demokratski »Agrar« sedaj »Zagreber Tagblatt« in za njm je podobno sklepal zagrebška trgovska zbornica, kjer imajo židovski elementi največ besede. Tem gospodom pa so na žalost sedaj sledili slovenski gg. trgovci in industrijalci. Če bi bili ti pravični, v svoji taktiki pa tudi modri, bi mogli najprej povdarti, da plačujejo slovenski kraji v primeri s svojim premoženjem in življenjem največ direktnih, pa tudi indirektnih davkov. To velja za vse slovenske stanove, brez izjeme. Vsi nosijo težja bremena, kakor pa stanovi in pokrajine izven Slovenije, zato bi bilo modro in pametno, zahtevati najprej izenačenje vseh davkov za državo, ni pa bilo dobro, hujskati davčno upravo na slovensko kmetstvo ljudstvo. »Divide et impera«, »deli in vladaj« je bilo nekdanje geslo Rimljanov in po tem vzgledu hočejo nahujskati na zvite načine v Sloveniji stan proti stanu. Toda v tem je za vse velika nevarnost. Kriva so takšna pota, ki jih hodi sedaj v odločilnih trenutkih en stan v Sloveniji, ako si hoče zboljšati položaj na račun drugega, posebej še kmetjskega stanu.

Naloga nas vseh, ki čutimo krivično razdelitev bremen, je, da se čim tesneje zedinimo, medsebojno sporazumno in enotno nastopimo. Trgovca, industrijalca in obrtnika ne teži tudi vse sistem carine in carinarske praksa nič manj in nič več, kakor kmeta in delavca, saj vemo, da morata onadva kot največja in najštevilnejša konzumenta plačati glavni račun za takšno hiševanje. Ako hočemo imeti trajen uspeh, ako hočemo odpraviti nered, slabo gospodarstvo in vse ogromne nedostatke v upravi, moramo složno, skupno in edino zlomiti moč tistih, ki tako slabo gospodarijo, bodisi zaradi svoje nezmožnosti in nesposobnosti, bodisi iz svoje pokvarjenosti, ki noče videti v obče koristi in potrebe. Zavedajmo se, ako podpiramo politične stranke, katere so zakriville sedanje zlo, in niso pokazale niti volje, niti zmožnosti, da bi nas spravile iz blata in gnoja, potem smo mi sami sokrivi vse nevolje in nesreče in nimamo pravice, tožiti čez to. Če pa podpiramo centraliste in korupcioniste in tožimo, sme ali omejeni in kratkovidni ljudje, ali pa licemerski hinavci. Takšni pa položaja zboljšali ne bodo. Treba je torej resno in razumno presojeti in se možato odločiti.

Zopet po kmetu!

Slovenska ljudska stranka in Jugoslovanski klub sta se doslej na vso moč borila za povišanje eksistenčnega minimuma pri odmeri osebne dohodnine in proti krivicam, s katerimi bičajo davkoplačevalce davčne oblasti ravno pri iztirjevanju osebnodohodninskega davka. Že leta 1919 in 1920 so zahtevali naši poslanci, da se zviša eksistenčni minimum pri odmeri osebne dohodnine na 10.000 K. To svojo zahtevo glede eksistenčnega minimuma je Jugoslovanski klub vedno stavil v ospredje, a ker je v zadnjih letih vrednost denarja od dne do dne padala, so naši poslanci svojo zahtevo glede povišanja eksistenčnega minimuma zvišali na 16.000 K, kar je pa za naše sedanje skrajno slabo valutno stanje še itak veliko prenizko.

Dne 20. aprila t. l. je razpravljajal finančni odbor o davkih v Sloveniji in v Dalmaciji. Odbor je sklenil (vladna večina), da se zviša za leto 1922 eksistenčni minimum pri osebni dohodnini na 10.000 K, a temu povišku so pridjali naredbo, da se skrajša rok za pritožbe zoper odmero davkov od sedanjih 30 na 15 dni. Nadalje se davčnim obvezancem ne bodo več dostavljali dosedanji plačilni nalogi, ampak se bo o obdavčevanju obveščalo na občinski deski. Vsi člani finančnega odbora iz vrst opozicije so odločno nastopili proti skrajšanju roka za pritožbe, a vladini kimavci — med njimi seveda tudi slabostjoni, ki imajo večino — so potegnili z vladno večino.

Povišek eksistenčnega minimuma na 10.000 K za sedanje valutno slabe čase itak nič ne pomeni, pač pa bo skrajšanje roka za pritožbe od 30 na 15 dni zelo kruto delo ravno malega kmeta.

Zelo malo je kmetov, ki bi znali sami sestaviti pritožbo zoper krivično odmero dohodarine in je obdavčenec komaj tekot 30 dni dobil kakega večšega prijatelja ali znanca, ki mu je pravilno sestavil pritožbo. Obdavčenec pa po novi naredbi obvestila, koliko mu je plačati osebne dohodnine, niti v roke ne bo dobil, ampak bo moral iti na občino in si tamkaj poiskati na občinski deski svoje ime in predpisani mu davčni znesek.

Po tej novi naredbi bo toliko in toliko kmetov zamudilo rok za pritožbo in bo izročeno na nemilost davčnemu vijaku. Predno bo naš kmet pogruntal z občinske deske znesek predpisane mu osebne dohodnine, mu bo že davni eksekutor na vratu. Sokrivdo na novi, za našega kmeta dokaj usodepolni naredbi glede osebne dohodnine nosijo tudi samostojni in demokratje, ki so pokorno privezani na vladno vrvo, ki vleče našega kmeta že dokaj časa v gospodarsko propast.

Eksistenčni minimum so na eni strani zvišali, a na drugi strani pa onemogočili možnost pritožbe zoper krivično odmerjene davke — to je pač čisto samostojno-demokratsko.

Na naslov celjskega glavarstva.

Svojim lastnim očem nismo mogli verjeti, kar smo čitali v nekem dopisu okrajnega glavarstva Celje na razna županstva, v katerem se nalaga le-tam, da naj svoje občane obvestijo o »uspehu«, ki ga je dosegel poslanec Drofenik, ko je telegrafiral pomoč v znesku dveh milijonov K. na bolnišnice v Sloveniji. Volilci, pristaši SLS, vprašamo glavarstvo, da naj dela reklamo za umirajočo Samostojno kmetijsko stranko, in ali misli okrajno glavarstvo, da bodo take pozive, ki jih daje politična oblast, ki bi morala biti nad strankami, naši somišljeniki upoštevali?

Okrajno glavarstvo je lahko uverjeno, da take neopracovane in nesmiselne odredbe ne bodo rešile SKS in JDS, ker bodo vsi ti in slični dopisi sicer prezentirani, a romali v občinski arhiv, njih vsebina pa v koš.

Mi somišljeniki SLS se dobro zavedamo, da znesek dveh milijonov kron niti od daleč ne zadošča za vse potrebe bolnic v Sloveniji, a se tudi zavedamo, da so za vse krivice, ki se gode Slovincu, pravemu desetemu bratu v Jugoslaviji, soodgovorne vse vladne stranke, med katere spada tudi g. Drofenik in SKS. A mi se zavedamo še več, namreč, da se vsem »vladnim« strankam vsaj med Slovenci in Hrvatji tla tako majejo, da se bodo kmalu zrušile tako, da kamen ne bo ostal na kamenu. Poleg tega pa prosimo, da naj okrajno glavarstvo z isto doslednostjo in nepristranostjo objavi tudi to, da je bila SKS, torej tudi poslanec g. Drofenik, proti obtožbi vojnega ministra Zečeviča, ki ima na vesti 300 mrtvih in okoli 6000 zelo obolelih vojakov-novincev.

Resnica nad vse!

Več pristašev SLS.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Velikonočne počitnice za poslance so minule in narodna skupščina zopet zboruje. Na parlamentni seji minuli ponedeljek je skupščina izvolila komisijo devetih članov, ki bo preiskala Zečevičevo zadevo z umrlimi in obolelimi rekruti. Od našega kluba je v tej komisiji Hrvat dr. Janko Simrak. — Ministra Turka, ki sta bila podala ostavko, sta zopet priromala v Beograd in izjavila, da bodeta ministrovala še tako dolgo, dokler jih ne pokliče iz vlade glavni zbor muslimanskih zaupnikov, ki se še le bo vršil v Sarajevu. — Minister za socialno politiko demokrat dr. Žerjav je odstopil radi bolehnosti in pride na njegovo mesto en drug njega vreden policajdemokrat. — Ministri so izdelali zakon o razdelitvi države na oblasti in sicer: Slovenija dobi 2 oblasti, Hrvatska 4, Vojvodina 2, Bosna 4, Dalmacija 2, Crnagora 2, Srbija 11. — Naš finančni minister vodi pregovore radi najetja zunanega posojila od ameriških bančnih podjetij. Kaj natančnejega se nič ne ve o tem posojilu, ampak so glede svota in obveznosti posojila poučeni le izvoljeni beograjski najvišji finančni krogi. Ameriške banke nam bodo dale nekaj gotovine, drugo pa v blagu; mi bomo pa morali za to posojilo Amerikancem zastaviti vse, česar še nismo Francozom in Angležem.

GENOVSKA KONFERENCA.

Vsled rusko-nemške pogodbe se kažejo novi obrisi političnega položaja. Francija je vedno bolj osamljena v svoji zagrizeni protiruski politiki. Angleži so dobri trgovci, Italijani tudi nočejo zaostati in že danes se vidi, kako se obe državi pripravljata, da v ugodnem trenutku stopita v dobre odnose z Rusijo. Trgovska pogodba med Ameriko in Rusijo bo sklenjena v najkrajšem času in najbrž še vojaški dogovor proti Japonski. Japonska igra v Aziji isto vlogo, kot Francija v Evropi. Rusija bo za Nemčijo posredovala pri sklepanju trgovskih pogodb s kavkaskimi republikami. Trgovina v Rusiji in Aziji diši sedveda tudi Angležem in Italijanom. Italijani so z Rusi že dalje časa v trgovski zvezi, angleški listi pa so začeli na vso moč pisati, kako nevarna je japonska politika miru in gospodarskemu razvoju v Aziji. Vse kaže, da bo Francija prav kmalu osamljena. — Tudi italijanski listi napadajo politiko francoskih zastopnikov. Lloyd George je odločno izjavil, da bo Anglija vedno na strani tistih, ki so za mir v Evropi in da bo nasprotovala vsem, ki so proti, pa naj bodo kdorkoli in odkoderkoli. Burno se razpravlja o angleškem predlogu 10letnega premirja. Francija nasprotuje, pa če se tudi uda, se ne bo udala iskreno in pošteno.

VATIKAN IN SOVJETSKA RUSIJA.

Sovjetski delegati so hvaležni papežu, ker se je mnogo zavzel za stradajoče ruske pokrajine in ker se pošteno poteguje za mir in spravo med narodi. Rusija daje popolno svobodo misijam, katere hoče poslati sveta Stolica v Rusijo, da versko in socialno delujejo. Sovjetski delegat je pa označil papeževemu zastopniku svoje stališče ter zaprosil, da se cerkvenim misijam za Rusijo ne dodeli noben Francoz in noben Jugoslovian. Od teh dveh držav proti Rusiji nevarnost vsled zagrizene politike njenih oblastnikov in za to se mora Rusija zavarovati pred državljani ene in druge, da ne bi se vršile kake zlorabe. Zopet nov dokaz, kako zgrešena je SHS zunanja politika. Rusija pozna skozi in skozi beograjske in pariške politike in v lepi luči jih bode še pokazala pred celim svetom. — Verjetnost imajo pred očmi, da se bo ruska cerkev sporazumela z Rimom in mi, ki smo Slovani, in ki imamo v svoji državi na enako moč porazdeljeno vzhodno in zapadno cerkev, stojimo pri vsem tem ob strani, imamo verske boje ter smo na zunan in znotraj vedno dalje od svobode in poštenega sporazuma.

Tedenske novice.

Naši poslanci opozarjajo vse pristaše, da so zopet vsi obrani v Beogradu in se naj pošiljajo vse prošnje za posredovanja in odpomoč na Jugoslovanski klub, v Beograd. Poslanci pa tudi nanašajo vsem krajevnim organizacijam kmetijskih zvez, da bo Jugoslovanski klub poslal vsako nedeljo in praznik nekaj poslancev domov, da bodo šli na shode. Krajevne organizacije, ki želijo shode, se naj v svrhu govornikov obrnejo na SLS tajništvo v Maribor in v Celje.

Poslanec dr. Korošec govori 30. t. m. dopoldan na zborovanju naše stranke v Laškem, 1. majnika zvečer na shodu kršč. soc. organizacij v Mariboru.

Delavsko kmetijsko proslava 1. majnika pri Sv. Lenartu nad Mežico (Mežiška dolina). JSZ in KZ v Mežici pripravita v ponedeljek, dne 1. majnika dopoldne izlet k Sv. Lenartu, kjer se bo vršilo skupno zborovanje. Govornik pride iz Maribora. Delavci in kmetje, pridite!

Naše zborovanje pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Na Belo nedeljo je zborovala naša stranka pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Samostojni so raznašali vest, da bodo shod razbili, a nobeden niti v mezinem ni ganil, dasiravno jih je bilo dokaj navzočih v družbi socialnih demokratov. — Proti pričakovanju dobro obiskanemu shodu je predsedoval vrli domačin kmet Janko Pavlič. Poročal je poslanec Žebot o boju naših neustrašenih poslancev proti vednemu dviganju davkov in razložil delo našega kluba in prid zboljšanja žalostne usode naših fantov-vojakov in podal smernice za bodočnost naše stranke — osobito pri prihodnjih volitvah. Govornik je razvijal delavski program naše stranke, ker se je udeležilo zborovanja hvalevredno število delavcev iz Dravske doline. Za poslancem je govoril o potrebi organizacije občinskih odborov mladi župan Urbas. Župan Hauptman iz Cinžata je pojasnjeval zborovalcem bridke težave naših fantov-vojakov, nakar je kmeti sin Pečovnik prečital lepo število resolucij, h katerim se še vrnemo prihodnjic v posebnem članku. Zborovalci so odobravalji politiko Jugoslovanskega kluba in prosili poslance Žebota, da jim se pride večkrat poročati o sedanjem, po krivdi samostojnih zamotanem položaju.

Vojnim kuratom za našo jugoslovansko vojsko je imenovan č. g. kaplan Bogdan Lendovšek, ki je doslej kaplanoval pri Sv. Duhu v Ločah.

Oče Narat, posestnik vrh breznškega Javnišča, v marenberškem okraju dobro znani Alojz Rebernik, rojen leta 1844 v ribniški fari, poročen leta 1866 v Breznu s še živo ženo Lizo je podlegel kratki in mučni bolezni (vnetje prsne mreže) in v Breznu legel k zemeljskemu počitku v soboto, 22. aprila. Celó življenje je bil marljiv gospodar obširnega in lepega posestva in skrben oče številne rodbine (v vojski je imel sedem sinov), bil je trpin, mnogokrat občutno obiskana žrtev, (ogonj, požar, bolezn, plačila) kmetijskega stanu, otroško pobožen, dobronamern, globoko veren, pred vsem pa vsikdar odločen, zaveden rodoljub in narodnjak. Breznška občina je bila vsled krajevnih razmer — Nemci imajo še danes v rokah največ zemljišč in gozdov, trgovskih, obrtnih in gostilniških pravic — vedno trdnjava nemškutarstva. Breznškega Sona imenuje pisatelj Bartsch naravnost »Die Sonne des Deutschtums im Drautale«. Menda kot edini izmed tukajšnjih kmetov se je nemškemu valovu ustavljal vstrajno, odločno na oče Narat. Ko so drugi širili rajnega »Stajerca«, je pa on širil med sosedi slovenske liste zlasti »Slov. Gospodarja«, čigar naročnik je bil do smrti. Seve, kak »odbornik« ni postal, očitali so mu, da je trimoglav, v resnici pa je bil vzor-mož, kremenit značaj, plemenita izjema v svoji okolici, zvest sin slovenske matere, udan vernik katoliške cerkve. Pogreba se je udeležil sedanji prvi slovenski župan breznški ter g. P. Mravljak iz Vuhreda kot zastopnik zavednih Slovincov. Blag mu spomin, mladim pa srčen opomin, posnemajte njegov vzgled; ni se vam treba več bati nemškega biča, ne več nemškutarškega kopita. Dosežene so želje rajnega: Slovenec je na svoji grudi svoj gospod!

Umril je v Vurbergu tamošnji posestnik Franc Krepek v starosti 62 let. Rajni je bil priden gospodar in izobražen mož ter dober oče revežev, ki ga bodo zelo pogrešali. Bil je zvest naročnik »Slov. Gospodarja«. Na Belo nedeljo je bil izročen materi zemlji. Zapustil je ženo in troje otrok. Plemenitemu možu svetila večna luč! V Hrenci, župnija Sv. Peter niže Maribora je pa dne 20. aprila t. m. v 41. letu svoje starosti umrla tamošnja vrla gospodinja Neža Bračko. Zapustila je žalujočega moža in tri nepreskrbljene otroke. Njen pogreb je pričal, kako priljubljena je bila rajna, kajti od blizu in daleč se ga je udeležilo na stotine ljudstva. Bodi ji zemljica lahka! — V Spod. Hoči je dne 18. aprila zatisnil na veke svoje oči poštar Ivan Vernik v 38. letu svoje starosti. Pokojni si je nakopal kal svoje bolezni v poštni službi, ko je za časa svetovne vojne opravljal službo kot vodja breznškega brzojava v Zofiji in Carigradu. Njegovo truplo so prepeljali iz Šoštanjja ter izročili materi zemlji na domačem pokopališču v Sp. Hoči. Svetila mu večna luč, globoko prizadeti velegledni obitelji Vernikovi pa naše sozalj!

V Makolah je vsled vnetja pljuč umrl g. Brumec Fr., star 70 let. Svetila mu večna luč. Bil je oče gospoda poštarja v Zrečah.

Umrila je v Vinecu, župnija Sv. Križ tik Rogaske Slatine, splošno priljubljena Apolonija Kamenšek, pd. Vinški. Njen pogreb se je vršil na velikonočno nedeljo. Pred tedni so pokopali njeno mater, sedaj ji je sledila še tudi hčerka. Kako priljubljena je bila rajna, pričča dejstvo, da se je njenega pogreba udeležilo nad 700 oseb. Blagopokojnico so nosila dekleta III. reda sv. Frančiška. — Svetila ji večna luč!

Priprave za kraljevo poroko. Pri nas stopamo neposredno na mesto nekdanjega ruskega sijaja na dvoru, čeravno je tu velik razloček, kajti ruski car je imel velike dohodke iz ogromnega lastnega imetja, pri nas se pa plačuje in vzdržuje vse iz državne blagajne tudi z dovoljenjem treh slovenskih ministrov: dr. Kukovca, Žerjava in Puclja. Ta sijaj na našem dvoru opisujejo beograjski listi naslednje: Beograjska vlada je določila kralju na leto 240 milijonov kron. Dalje da zidati dvorno palačo na državne stroške, za koje izdatke še ne vedo danes končne svote. Dalje je naročenih na Dunaju za kraljevski dvor 56 prekrasnih kočij, ki bodo opremljene z zlatom in najfinejšo svilo. V Monakovem izdelujejo iz najfinejšega usnja veliko število konjskih, srebrno kovanih oprav za konje, vprežene v te kočije. V Parizu so naročili 12 dragocenih dvorskih avtomobilov. Kraljevski dvor bo imel 70 razkošno opremljenih dvoran. Dragoceno pohištvo za te dvorane je tudi v Parizu naročeno. Stene posameznih dvoran bo okrašene z dragocenimi tapetami in gobelini, ki se nakupejujejo po vsej Evropi za drage denarje. Na Dunaju so izdelali tamkajšnji zlatarji srebrni in pozlačeni namizni pribor, to je žlice, nože, vilice, kroznike in drugo. Te stvari bodo v 36 zabojih v kratkem odposlali v Beograd. Dvorski sijaj bodo dvignili neštevilni dvorski dostojanstveniki, uradniki, livrirani slugi, dvorska godba in dva polka telesne straže. — Razun tega dobi kralj povodom poroke razne gradove v dar. Pokrajinski namestnik v Sloveniji gospod Hribar mu misli pokloniti Bleški in baje tudi Cekinov grad. Te bo treba zopet dragoceno z vsem opremiti. Kraljev novi dvor bo gotov do 1. majnika in si ga bo lahko vsak ogledal, ako bo plačal vstopnino 40 K. Za Veliko

noč se je mudil kralj pri svoji nevesti v Bukarešti, sedaj potuje iz Bukarešte v Pariz, kjer bo nakupil razne darove za poroko in svatbo.

Kot poročni dar našemu kralju zbirajo razne pokrajine naše kraljevine različne darove. Za kraljevi poročni dar se je začel zanimati tudi obmejni Maribor in je vzela celo zadevo v roke mariborsko Zensko društvo. Za Maribor, kot obmejno mesto vedno bolj narašča potreba posebne otroške bolnice. Priliko kraljeve poroke bo porabilo mariborsko mesto in bo začelo po Slovenskem Stajerskem zbirati prostovoljne darove in prispevke za prepotrebno zgradbo otroške bolnice, ki bo dobila kot poročen dar kralju ime po naši bodoči kraljici Marijoli. Zgradba otroške bolnice za Slov. Stajer je blago in potrebno delo, od katerega bomo imeli veliko korist vsi slovenski Stajerci, radi tega polagamo vsem našim pristašem in somišljenikom na srce, da se spominjajo ob raznih prilikah otroške bolnice v Mariboru in za nje zgradbo darujejo po svojih močeh. Nabrani darovi se naj pošiljajo na naslov »Sklad otroške bolnice«, Posojilnica Maribor, nabiralne pole pa mariborskemu Zenskemu društvu. Izmed vseh pokrajin in mest naše države si je izbral Maribor kot kraljevo poročni dar obče koristno in za nas Slov. Stajerce nujno potrebno zgradbo otroške bolnice.

Prelepa cerkvena slovesnost v Konjicah. Bela nedelja dne 23. t. m. je bila za staroslavno konjiško nadžupnijo dan veselja in radosti, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši župljani. Tege dne se je namreč vršilo kar najslavnejše blagoslovljenje dveh novih zvonov velikanov, katera je vtila mariborska livarna inž. Bühl. Na dveh, nalašč v ta namen na novo narejenih vozovih veleglednega konjskega tovarnarja g. Lovrenca Lavriča, dičnege cerkvenega mecena, so po državni cesti pripeljali zvonova iz Maribora v staroslavno Tepanje. Tu so domača vaška dekleta zvonova in voza nad vse lepo in okusno okrasila. Prihod zvonov v Tepanje so domači vaški fantje pozdravili s pokanjem iz topičev. Domači fantje so delali zvonovoma častno stražo skozi celo noč, prepevajoč lepe slovenske pesmi. Na Belo nedeljo jutraj se je zbralo okrog zvonov na stotine ljudstva od blizu in daleč, da jih spremlja iz Tepanj v Konjice. Iz Konjic je prišlo po zvonova 6 parov lepih konj ter oddelek Orlov na konjih kot častna straža. Nepregledna množica ljudstva je spremljala ta slovesni sprevod v Konjice. Ko so se kar najlepše okrasila zvonova, vozova in konji blizali Konjicam, so prišli nasproti: oddelek Orla na konjih, četa Orlov in Orlic v krojih, orlovski naraščaj in ogromna množica ljudstva. — Pred hišo tovarnarja Lavriča sta se ustavila vozova. Tu jih je kot prvi pozdravil dični župan trže občine gospod Gologranc, na kar je milost g. arhidiakon Hrastelj v kaj vznesenih besedah pozdravil novo došla zvonova kot klicarja k večji časti božji in spremljalca človeka od rojstva do groba. Pozdravil je vse navzoče kume in kumice zvonov kot obitelj kneza Windischgrätza, tržkega župana Gologranca, tovarnarja Lavriča, navzoče predstavitelje oblasti, kot okrajnega glavarja itd., župane skoro iz vseh občin konjske nadžupnije ter sploh vse farane. Veselje je priklopilo do vrhunca, ko se je veličastni sprevod pomikal skozi trg do nadžupnijske cerkve. Ves trg je bil v zastavah in v zelenju. Ni bilo videti hiše, ki bi ne bila ovenčana z zelenjem in zastavami. Vsa čast vrlim Konjičanom, vsa čast pa tudi Tepanjčanom za njihov trud za povzdigo te prelepe cerkvene slovesnosti. Pred cerkvijo je slovesno blagoslovil oba zvonova velikana, kajti prvi tehta blizu 28 meterskih stotov, drugi pa 8 meterskih stotov, mil. g. arhidiakon Hrastelj. Med časom, ko so dvigali zvonova v zvonik, je imel zunaj pred cerkvijo nad vse lep cerkveni govor č. g. prof. dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru. Vršila se je za tem pontifikalna služba božja. Ta prelepa cerkvena slovesnost je privabila od blizu in daleč na tisoče in tisoče ljudstva. Smelo se trdi, da tako veličastno lepe cerkvene slavnosti še nikdar niso videli staroslavne Konjice. Bela nedelja je bila za konjiško nadžupnijo dan veselja in radosti, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Blagoslovna slovesnost novih zvonov. Od Sv. Bolfenka pri Središču nam pišejo: Pretekla nedelja je bila dan veselja za našo faro in za vso okolico. Našemu, za olepšavo cerkve in za čast božjo neumorno delujočemu č. g. župniku se je s pomočjo vrlim in požrtvovalnih faranov in sosednih dobrotnikov posrečilo, zbrati v kratkem času toliko denarja, da sta se naročila dva nova zvonova. V veličastnem sprevodu sta se pretleko nedeljo ta dva zvonova, od kojih tehta večji 800 kg, manjši pa 500 kg, prepeljala iz postaje Središče k bolfenski župni cerkvi. Naprej so korakale belo oblečene šolske deklice, potem Marijina družba z zastavo, Orli na konjih, požarniki, voz svatov, nato sta prišla krasno okinčana zvonova na zelenjem in rezami prepletenimi vozovi, na kojih straneh so zopet jahali Orli kot častna straža, za vozovi pa se je vrstila skoraj nepregledna množica ljudstva ob veselih zvokih godbe. Kot kuma sta bila zakonska Breznik in Borko. Svečan je bil trenutek, ko se je prvi zvon dvignil nekoliko od tal, in je domači gospod župnik trikrat udaril po njem, da je kreпки glas prvokrat zaplaval po okolici. Pomen zvonov je v krasni pridigi orisal č. g. superior od Sv. Jožefa pri Celju, svečano peto mašo pa je imel č. g. pater Heinrich iz Varaždina. Veselo zvonjenje in streljanje topičev je privabilo tudi k večernicam veliko število faranov in sosedov. Ta dan veselja ostane v neizbrisnem spominu našega naroda. Zvonova je vtila znana trdnja inženir Bühl v Mariboru.

Lepa cerkvena slovesnost. Poročilo iz Brezna ob Dr. Bratovska nedelja miklavška bo 30. t. m. z dvojno službo božjo ob 7. in 10. uri. Mladinski zastavi in sicer mladeniško s sv. Gregorjem Vel., dekliško s sv. Miklavžem, obe s Marijo Devico Materjo s primernimi napisi, delo čč. solskih sester v Mariboru, je veliko soboto blagoslovil prof. dr. Medved. Naslednjo nedeljo je v zgodovinskem govoru opozoril mladino obojega spola na prelepe lastnosti in vzorne vzglede gornjih zavetnikov. Navduševal je ljudstvo, naj sebi v časnih in večnih prid posnema, časti in na pomoč kliče v življenju in smrti izbrane si nebeske patronne. Njih češčenje je v teh krajih itak že sto in stoletno, dokaz, da ni prazno.

Manifestacija katoliške misli. (Dopis iz St. Janža na Dravskem polju). Dne 23. aprila na Belo nedeljo se je vršila pri nas nenavadna slavnost, ki bo ostala v trajnem spominu. Vršilo se je blagoslovljanje novega zvonova za vaško kapelo sv. Družine v Zlatoličah. S tem, da so naši vrli Zlatoličani kupili nov zvon za svojo vaško kapelo, o odločno pokazali, da preveva njih srca oni verski duh, ki ga je tako malo najti osobito v teh, vsled strašne svetovne

vojske in raznih političnih homatij razburkanih časih. — Cela izredna slavnost se je vršila popoldne po večernicah. Gotovo pa ne rečemo preveč, če trdimo, da je bila ta slavnost najlepša manifestacija katoliške misli, ki tudi pri nas prav lepo napreduje, saj so te lepe slavnosti udeležili tudi naši Orlice, šolski otroci in mnogobrojna množica našega dobrega ljudstva. Ob treh popoldne se je začela procesija pomikati od župnijske cerkve proti Zlatolčam. Med potom se je molilo, pepevali so vrli naši pevci in tudi godba je svirala. Vse se je vršilo v presledkih in v najlepšem redu. Ob pol starih smo dospeli do kapelice sv. Družine, kateri je posvečen tudi novi zvon. Najprej so se vršile blagoslovne molitve. Po molitvah kratek nagovor. Po govoru pa so naši pevci in pevke zapele par velikonočnih pesmi.

V Skalah se bodo obhajale od 4. do 7. maja duhovne vaje za dekleta iz Saleške doline. Pridiga bude ob 9. uri dopoldne in ob pol 4. uri popoldne. — Cerkevno predstojništvo.

Staroslavna romarska cerkev na Ptujski gori bi bila skoro pogorela na celikonočno soboto. Fantalini, ki so zvonili v zvoniku, so pušili cigarete in pustili čike na trhljem tramu, ki se je s časom vnel in se je začelo kaditi iz zvonika. K sreči so dim pravočasno zapazili in ogenj hitro pogasili.

Zrtev vojaške krutosti. Dospelj smo slišali in čitali o žrtvah vojaške podivjanosti, ki so se dogajale po južnih delih Srbije in ob albanski meje. Dne 19. t. m. pa je postal smrtna žrtev vojaške okrutosti slovenski vojak v Sl. Bistrici. Srbski vojak je privedel civilno oblečenega mladeniča iz Celja v Slov. Bistrico, kjer je mladenič hotel pobegniti, vsled česar je ustrelil vojak na kratko daljavo 20 do 30 korakov štirikrat za njim, ne da bi ga zadel. S petim strelom pa ga je ranil na roki, nakar se je mladenič ustavil, se obrnil ter mirno čakal. Vojak se mu je približal na dva koraka, izpregovoril par besed, dvignil orožje in ustrelil mladeniča v trebuh — kakor psa . . . Mladenič se je zgrudil ves oblit s krvjo. Zdravnik, ki je bil slučajno na postaji, je dognal, da zanj ni več pomoči. V par minutah je revež izdihnil. — Občinstvo se je zgražalo nad živinskim početjem tega junaka, (ki ne zadene drugače, kakor če nastavi puško na trebuh svoji žrtvi) in ki je na ta način povečal število onih, ki so v zadnjem času izgubili svoje mlado življenje. Radi nepremišljenega streljanja divjaškega vojaka je bilo v smrtni nevarnosti več železniških uslužbencev. Naši poslanci: dr. Hohnjec, Pušenjak in Žebot so bili 25. t. m. radi tega slučaja pri vojnem ministru in so se bridko pritožili, da je ustrelil srbski vojak slovenskega fanta na tako divjaški način in vojaške oblasti niso o smrti slovenskega rekruta niti obvestile njegovih staršev, niti mu poskrbele za dostojen pogreb. Poslanci so zahtevali, da se srbski divjak kaznuje, in da staršem ubitega fanta zadoščenje in podporo.

Smrtno ga je zabodel. Na Belo nedeljo sta se v Hočah sprla Alojz Ogrizek iz Starš in Fr. Lešnik iz Sv. Miklavža. Pri tem sporu je Lešnik zabodel Ogrizka z nožem v prsa, da je bil pri priči mrtev.

Preveč radodarnosti glede dovoljenj plesa. Iz Remšnika nam poročajo: O priliki cerkvenega žegnanja se je zopet otvorila nepregledna vrsta nepotrebne muzike in škodljivega plesanja in pogubnega popivanja ob zvokih hripave harmonike, ob neprestanem (celo popoldne, pozno v noč) sukanju, vrtenju in kričanju mladostnih pa tudi starejših vinjenih parčkov. Ljudje božji, kam, kam, sebi v pogubo, dobrim v sramoto, tujcem v pohujšanje — vendar dirjate? Krčmarji odgovor bodete dajali pred božjim sodnikom. Ali res nimate več nobene vesti? Tak zaslužek vam ne bo blagoslovljen. Okrajno glavarstvo pa občudujemo, da je tako radodarno z dovoljenji plesa in harmonike. Naj vsaj ta dobro hoteti opomin vzbudi merodajne oblasti. Tudi v državnem in narodnem oziru bi bilo koristno in potrebno iztreženje mladine.

Prav po balkansko! Iz Bezene pri Limbušu se nam poročajo: Pri nas dobivamo »Slov. Gospodarja« navadno 3 do 4 dni pozneje, pred pondeljkom redko kedaj. Govori se, da nekdo naše časopise zadržuje v Limbušu. Namen je prozoren! Naročniki bi naj izvedeli novice veliko poprej iz nam nasprotnih listov. Skandal vseh škandalov je, da da rabi naš časopis za romanje iz Maribora v Limbuš, kamor prideš v eni uri peš hoda, kar po cele štiri dni! Star polž je v primeri z našo pošto pravačati dirkač! Gospod poštni ravnatelj! Ali bi ne kazalo pot med Mariborom in Limbušem nekoliko preiskati in dognati, kje neki naš ljubi »Slov. Gospodar« tako dolgo počiva, predno prisopiha v Limbuš, kajti za vožnjo iz Pariza v Maribor se potrebuje samo tri dni!

Kje je pravica? Iz Rajhenburga nam poročajo: Ob priliki lanske jesenske mobilizacije je dobil tudi naš občinski odbor poziv, da preskrbi vojaški upravi določeno število vozil in konj. Občinski odbor je v svoji seji sklenil, da more dati dve vozili, oziroma konja manj, nego je bilo zahtevano. Eden občinskih odbornikov, pristaša Slov. ljudske stranke je pripomnil, naj dajo konje tisti verižniki, ki jih spravljajo preko meje v Italijo. Samostojnež Agrež je našega pristaša takoj pismeno ovidil okrajnemu glavarstvu, ki je proti njemu naperilo posebno preiskavo. Vsled sklepa občinskega odbora pa je okrajno glavarstvo v Brežicah odredilo disciplinarno preiskavo proti celemu občinskemu odboru. Preiskava se je končala s tem, da je oblast občinski odbor, o katerem je 11 odbornikov pristašev SLS in samo pet samostojnežev — liberalcev, razpustila, in postavila za gerenta hudega liberalca in tudi v občinski svet imenovala same liberalce, pa niti enega pristaša SLS.

Dve veliki nesreči. Dne 18. t. m. je zletela iz neznanega vzroka v zrak smodnišnica v Kamniku na Kranjskem Vnelo in eksplodiralo je 1000 kg smodnika in 500 kg staroavstrijskega dinamona. Vsled silnega poka je nastal tako močan zračni pritisk, da so popokale vse šipe v bližini in je zavladal velik strah med prebivalstvom. Vrlin ognjegascem in delavstvu se je posrečilo, da so vsled eksplozije nastali ogenj omejili. Kamniška eksplozija k sreči ni zahtevala človeških žrtv. Istega dne, kot v Kamniku je zletelo v zrak municijsko skladišče v Bitolju v Srbiji. V tem skladišču je bilo shranjeno blizu 400 vagonov razne municije. Vsi vojaki, ki so bili na straži krog skladišča, so zleteli v zrak in jih je razneslo na drobne kosce. Ta eksplozija je povzročila ogromen požar, ki se je razširil vsled vetra po celem mestu. Vsled silnega poka, zloma šip in požara je mestno prebivalstvo zapustilo 30 tisoč po številu mesto in se razpršilo po gorati okolici, da si otme življenje. Število mrtvih ljudi, porušenih in zgorelih hiš in višina škode še ni dognana. Kdo je povzročil

eksplozijo, se ne ve, ali pa vojaška oblast noče izdati pravih krivcev.

Bitoljska municija, ki je pred par dnevi zletela v zrak in zrušila skoraj celo mesto, je bila — tako zatrjuje »Novi list« v št. 13 — kupljena in določena za Poljsko, kjer bi se jo bilo uporabilo za bojne svrhe proti — sovjetski Rusiji. Cela eksplozija 400 vagonov municije ne predstavlja samo ogromne škode, znašajoče več milijard dinarjev — ta nesreča, ki so jo vojaški krogi naše države zakrivali vsled zanikernosti; ima jako temno ozadje: nobenega dvoma namreč ni, da je bojaželjna Francija zalagala Srbijo samo radi tega s tolikimi množinami municije, da se prej ali slej lahko razvila ofenziva Wranglovcev, Poljakov, Rumunov (v Besarabiji) itd. proti današnji Rusiji, ki je pri veleva pitalističnih in krvoločnih Francozih skrajno osovražena. Sedaj, ko je šla municija v zrak, lahko naši davkoplačevalci premišljujejo o lahkomišelnosti državne uprave, ki kupuje v tujini za drag denar moralna sredstva in jih potem izpostavlja uničenju. Tudi to je mogoče samo pri nas.

Koliko ruskih beguncev je v Jugoslaviji? Ruskih beguncev je v Srbiji 29 odstot., v Vojvodini 16—20, v Bosni 11—15, na Hrvaškem, Dalmaciji, Črni gori in južni Srbiji 6—10, v Slavoniji in Sloveniji 5 odstotkov. Od teh je 11.251 sposobnih za pisarniška dela, 6.784 za vsako delo, 2.959 pa za ročna dela. Ruskih visokošolcev in študentov imamo v naši državi 18.000, otrok pa 4.074.

Velike poplave v naših najrodovitnejših krajih. — Vsled neprestanega deževja v zadnjih dneh so narasli dotoki Donave, Tise in Save. Te velike reke so narasle, se razlile in poplavile celo banatsko nižino, Srem in Slavonijo. Vsled poplave izgledajo ravnokar omenjene pokrajine kot morje.

Veliko škode je napravila te dni toča v okolici mesta Split v Dalmaciji, ki je obdano od najlepših vinogradov. Trta je bila ravnokar v najbujnejšem cvetju in radi tega je škoda dokaj občutna.

Vlak povozil otroka. Zadnji pondeljek je povozil brz vlak, ki vozi iz Ljubljane proti Mariboru, na postaji Štore necega otroka-šolarja.

Iz ljubosumnosti zaklal zaročenko. Ljubavna žaloigra se je doigrala minulo nedeljo v Beogradu. Kavarnar Stanomir Trpković se je nepopisno zaljubil v svojo zaročenko Natalijo Konstantinovič. Glede zaročenke ga je že dalje časa mučila ljubosumnost. V zadnjem času pa je bil v svoji slepi strasti do zaročenke že čisto prepričan, da ga ona ne mara več, ampak da gleda za nekom drugim. V nedeljo popoldne je sklenil, da se smrtno maščuje nad izvoljenko. Prišel je k Natalijinim staršem na stanovanje in jih prosil, naj ga pustijo samega z zaročenko, da se z njo na samem in med štirimi očmi pogovori. Starši so dali dovoljenje, a ko sta bila oba ljubimca nekaj časa sama v sobi, so slišali starši obupen in strašen klic svojega otroka. Ko sta oče in mati pogledala po vzroku hčerkinega krika, sta našla otroka s prebodenimi prsi, v krvi na tleh v zadnjih zdihljajih. Zaročenec jo je namreč po kratkem razgovoru smrtno zabodel in nato je zbežal in se sam javil policiji.

Dobrotnik šole. Gospod Vincenc Bachler, graščak in veleposelnik v Račah pri Mariboru, je blagovolil nakloniti tukajšnji šoli za uboge šolarje znesek 2000 K. Za blagonaklonjenost in velikodušno darilo izreka šolsko vodstvo imenovanemu dobrotniku najtoplejšo zahvalo.

Kdo kaj ve o Martinu Tratnik iz Šmartna v R. d. pri Celju, ki je služil kot korkoral pri 26. pp. 3. nad. komp. ter je zadnjikrat pisal iz Tržiča (Monfalcone), potem pa je šel na rusko fronto oktobra leta 1914 od tega časa ni bilo več glasu o njem. Kdor kaj ve, naj sporoči proti dobri nagradi Martinu Lipičnik, Šmartno v Rožni dolini pri Celju.

Ker se je raznesla govorica, da sem spodaj podpisani moral plačati na tisoče kazni zaradi dohodarstvenega prestopka, izjavljam, da je ta vest neresnična. Gospod komisar finančne kontrole, je zadevo temeljito preiskal in dognal, da me je neki cigan prevaril za žganjalno pripravo (kotel), ki je za žganjarje popolnoma neporaben. Zahvaljujem se tem potom mojemu dobremu soobčanu kmetu Pogorelcu, ki me je na tak prefrigan in zahrbtn način financam naznanil. Vsi ga prav dobro poznamo in mu le svetujemo, da še pred svojim pragom lepo pomete. — Spoštovanjem: Martin Školiber, kmet v Pušencih pri Ormožu.

Na veliko prodajo trdke Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu št. 16 opozarjamo!

Gospodarstvo. Modra galica.

Znano je, da so dobivali naši kmetovalci zadnja leta potrebno galico skoraj izključno od Kmetijske družbe. — Zato je prejšnji predsednik g. Jan preskrbel tudi zadostne množine tega blaga in je zapustil svojemu nasledniku nad 60 vagonov modre galice pa prav nizki ceni. To blago se je »zažvižgalo« in dolgo nam ni bilo jasno, zakaj in čemu se je tako brezvestno gospodarilo s to velikansko zalogo, in zakaj se je ponujala in prodajala celo na Hrvaško pod lastno nakupno ceno v škodo družbe. Gospod predsednik Pirc sicer pravi, da je bila galica za nič — da jo je moral čistiti s trijerjem (čudno, da se niso zaredili črvi v njej) itd. Članek »Razaljeni koritarji« v 14. št. »Kmetijskega lista« pa nam je pokazal grm, v katerem morda tiči zajec. Ta list namreč piše doslovno: »Kmetijsko ministrstvo je poskrbelo za pravočasno dobavo galice vinorodnim krajem. Iz te zaloge je dobil »Ekonom«, ker se je pravočasno pobrigal za svoje zadržnike in — pristaše, devet vagonov galice po 20 K. Ker v Sloveniji silno primanjkuje galice, so se vinogradniki za »Ekonomovo« galico kar pulili.« Ker v Ljano na eni strani brezvestno zapravljanje one od g. Jana prevzete velikanske zaloge galice, na drugi strani pa kričavo bahanje »Ekonom«, kako se ljudje pulijo za njegovo galico, se vriva pošteno mislečemu človeku nehoti — vprašanje: ali morda samostojni predsednik Kmetijske družbe g. Pirc ni nalašč pustil svoje člane na cedilu, da požene vodo na »Ekonomov« mlin? Samo na ta način si je mogoče razlagati dejstvo, da se ni pobrigal za zadostno množino galice in da se je zaključni rok za prijave stavil samo do dne 10. decembra 1921. Kmetijski strokovnjak g. Pirc je vendar moral vedeti, da porabi Slovenija dvakrat več galice, kakor jo je še imel v zalogi in da kmetovalci do dne 10. decembra ne bodo naročili galice, ker še tisti vina niso prodali. Ako je kmetijsko ministrstvo v Beogradu vedelo, da v Sloveniji silno primanjkuje galice, in si jo je

»Ekonom« vedel pravočasno preskrbeti, potem bi moral g. Pirc vsaj slutiti, da ne dela prav, »ako se sedaj veseli, da je naselilo mnogo vinogradnikov.« Ti reveži so danes brez galice in begajo po trgovinah in krog židov in plačujejo celo do 48 K za 1 kg modre galice. Vsa znamenja kažejo, da predsednik g. Pirc ne vodi več samostojno naše Kmetijske družbe, ampak da je zlezal pod odejo gotovih vladnih firm.

Saj je na vprašanje nekega odbornika, zakaj ni ne-strankarska Kmetijska družba prevzela razdelitve onih borih par kilogramov semenskega ječmena, izjavil, da je odklonil to razdelitev, morda v prid »Ekonom«, ki je potem kot strogo strankarsko podjetje razdeljeval državno podporo.

S takim postopanjem se ruši ugled starodavne Kmetijske družbe in člani ginevaja kakor sneg v pomladanskem solncu. Ako bodo samostojni gospodarili tako, ne bo več dolgo — »žvižgal« pane Pirc.

Vinarsko društvo za mariborski okraj. Na poziv začasnega odbora Pokrajinske zveze jugoslovanskih vinogradnikov za Slovenijo so se zbrali v nedeljo, dne 23. aprila t. l., v tukajšnjem Narodnem domu zaupniki vinogradnikov tega okraja, da se posvetujejo o ustanovitvi krajevnega vinarskega društva v okvirju Zveze jugoslovanskih vinogradnikov. Izvolil se je pripravljalni odbor, kateremu načelujeta kot predsednik veleposestnik g. Ivan Janžekovič iz Lajtersberga in kot podpredsednik g. Franjo Thaler iz St. Ilja v Slov. gor. Odbor se obrača tem potom na vse p. n. vinogradnike mariborskega sodnega okraja ter jih vabi, da pristopijo društvu. Imenovalo se bo zaupnike po vseh župnijah, ki bodo zbirali člane ter dajali pojasnila o namestu društva, oziroma organizacije sploh. Končno je odbor sklenil sklicati ustanovni občni zbor društva na nedeljo, dne 28. majnika t. l., ob 10. uri dopoldne v Mariboru v Gambričino dvorano, na kar se vinogradniki že sedaj opozarjajo.

Stanje vinogradov v Sloveniji. Vinogradi so dobro prezimili. Kljub zelo ostru zimi vendar ni opažati dosedaj posebnih poškodb na trsu in rozgah. Les je dobro dozorel in zato tudi dobro prezimil. Mrzlo vreme ovira rast trte. Pomladanska kop je precej zaostala radi obilnega dežja. — Splošno se je zregulilo več zemlje za nove nasade, kakor lani, čeravno ne v korist kvalitete. Sadilo se bode tudi veliko manjvrednih vrst, ker gledajo posestniki samo le na množino vsled sedajšnjih visokih cen. — Na Kranjskem stanje povprečna vina 18—24 K, sortirana vina in boljše blago 28—34 K, na Štajerskem pa je povprečna cena za slabše blago 22—26 K, za sortirana vina pa od 28 do 36 K. Živahnost slovenske vinske trgovine ovira nekoliko dal-matinski uvoz. — Banat ne pride toliko v poštev. Slovenija se s svojimi izvrstnimi kvalitetnimi vini ni uveljavila v Zagrebu in v Beogradu.

Sortiranje vina! Splošno se opaža, da imajo sortirana vina večjo vrednost nego mešano blago. Danes je razlika 2 do 6 kron. Zato svetujemo našim vinogradnikom, da bi začeli obratovati večjo pozornost na sortiranje vin, ker se bo delo dobro izplačalo posebno v dobrih letinah. Res je, več dela, več sitnosti, več stroškov, toda umen vinogradnik si bo znal izračunati, da med sortiranjem in skupnim prešanjem obstoji velik razloček glede cen. Delo se izplača.

Kontrolni listi. Vsak vinogradnik, ki proda vino ali ga izvozi v drug kraj, mora iti k finančni straži, ter tam zahtevati kontrolni list. Ako bi financni srečali takega voznika na cesti brez kontrolnega lista, bi mu smeli zapleniti konje vino in voz razun tega bi še bil posestnik obsojen na občutno kazen. Dobava kontrolnih listov pa je zvezana večkrat z velikimi težkočami za gospodarja in za kupca. Kar ovirajo taki nepotrebni predpisi razvoj vinske trgovine, je stavil odbornik Kmetijske družbe Košar pri zadnji seji nujni predlog, da se naj kontrolni listi ukinejo. Naj se odpravijo vsaj za ožjo domovino; že s tem bi bilo pomagano našim kmetovalcem.

Cene žganju. Slivovka stane 130—140 K, tropinovec 120—130 K za liter pristnega blaga — »s probo.« S špiritom delano blago je ceneje!

»Kmetovalec« je uradno glasilo Kmetijske družbe! — Uradna glasila v Sloveniji še do sedaj niso služila osebnemu hvalisanju in zagovarjanju osebno storjenih napak. — Sedajni predsednik g. Gustav Pirc, pa je porabil uradno glasilo Kmetijske družbe (glej uvodnik in št. 7 od 15. aprila 1922) v zagovor osebno zagrešenih neparlamentarnih izrazov in hvalisanja svoje osebe. Kam plovemo!

Uporaba umetnega gnoja.

Zelo veliko preglavico dela to vprašanje premnogim kmetovalcem, zato smo se odločili, da na kratko opišemo razne vrste umetnega gnoja in njega uporabo. Rastline potrebujejo za svojo rast pred vsem štiri snovi in sicer: dušik, kalij, fosforno kislino in apno. Vseh teh štirih vrst snovi ne vsebuje nobeno umetno gnojilo. So pa te snovi v pravem razmerju, razen apna, najti v hlevskem gnoju. Pri umetnih gnojilih imamo pa navadno samo po eno, največ po dve gnojilni snovi skupaj. Zato nam ena vrsta umetnega gnojila le malo koristi, kajti rastlina mora imeti, ako hočemo, da bujno raste in rodi, na razpolago vse omenjene snovi. Ako manjka le ena, ne more rastlina tudi ostalih uporabiti v taki meri, kot bi ji bilo sicer mogoče in posledica tega je, da se to gnojenje s samo eno ali dvema vrstama umetnih gnojil ne izplača. Obravnavati hočemo eno vrsto umetnih gnojil za drugo, razdeljene po njih sestavinah.

1. Dušičnata umetna gnojila.

Med dušičnata umetna gnojila prištevamo: apneni dušik, čilski soliter, žveplenokisli amoniak, krvna moka in še nekatere manj važne, kakor rožena moka, usnjata moka itd. Za nas najvažnejše umetno gnojilo sedanjosti je brez-dvomno:

Apneni dušik.

Izdéluje ga tvornica karbida v Rušah. Mešanica oglja in apnenca se razžari skozi močno električno moč in se spoji. Tako nastane apnikov karbid. Za tem se vodi skozi, za to prirejene peči od zračnega kisika oproščen zrak skozi peči in pri grozoviti vročini se ta zračni dušik spoji s karbidom in apnikom cinamid, to je apneni dušik.

Vsebina dušika: To umetno gnojilo vsebuje okrog 20 odstotkov dušika, razven tega še 55—60 odstotkov apna, kar je tudi važno.

Za kakšne zemlje? Najbolj primeren je apnov dušik za boljše, bolj težke zemlje. Pa tudi druge zemlje, razven močno peščene, kjer se mora rabiti zelo previdno, ker tam rad zastupi rastline in premokre kisle zemlje so hvaležne zanj. Dušik je skoro glavna in najvažnejša potreba rastline, zato učinkuje apnov dušik rabljen tudi sam, zelo povoljno.

Za katere rastline? Čeravno so vse rastline zelo hvaležne za to gnojilo, ga najbolj poplačajo: žita, krompir in drugo, nekaj manj pesa in repa.

Kedaj trositi? Trositi če mogoče pred setvijo, po žitu tudi spomladi, kadar ni rošno in je površina zemlje prašna. Mora se takoj podbrniti ali zagrabiti. Na mokrotno zemljo se ne trosi, ker izpuhteva v tem slučaju amoniak in nam gre precej gnojila v izgubo.

V kakšni množini? Največja vrednost tega umetnega gnojila obstoji v tem, da se ga rabi, oziroma sme rabiti zelo malo. Do največ 250 kg na en hektar to je 10.000 kvadr. metrov ali 1 in tričetrt johe. Le v vinogradih in hmeljiščih se ga sme rabiti tudi nekaj več.

Mešanje z drugimi gnojili. Sme se mešati pred trosenjem s kalijevo soljo, kajnitom in tomaževo žilindro, nikdar pa ne s superfosfatom, ker bi apno napravilo vodorazstopno fosforno kislino težkorazstopno. Tudi če trositi ti dve vrsti v presledu par dni.

Trosnja. Trositi le pri izredno mirnem vremenu. Zadnji čas se meša zopet z ribjim oljem, kar prašljivost precej zmanjša. Škoduje zdravju, posebno očem, zato veliko pazljivost. Najbolje je rabiti varnostna očala. Ker gre pri trosnji apnenega dušika na mokro zemljo, ali če se dalje časa ne podkopa, preveč dušika v zgubo, je za travni ke manj primeren, ker ga ne moremo spraviti v zemljo.

Čilski soliter (Salpeter).

Se koplje v obmejnem ozemlju med Chile (Čile) in Peru v Južni Ameriki kot mineralna sol. Vsebuje po očiščenju in prekrystaliziranju do 16 odstotkov dušika, ki je takoj topljiv v vodi. Izgleda kot umazana, rdečkasta sol. Ker je jako naglo topljiv, uporabljamo ga samo že tedaj, ko ga zamorejo tudi rastline kmalu uporabiti. Danes za vsled visoke ameriške valute ne moremo kupovati, zato bomo najbrž še dolgočasa navezani na apneni dušik. Pripomniti je, da je čilski soliter strup za živino.

Zveplenokisli amoniak.

Dobi se kot postranski produkt pri napravi svetilnega plina, njegova uporaba je slična oni, od čilskega solitra, učinkuje nekaj počasneje, zato pa dalje časa. Ker bo povsod elektrika izpodrinila plin, bomo tega gnojila v bodočnosti le malo deležni.

Rožena moka.

Vsebuje 10—14 odstotkov dušika in do 5 odstotkov fosforne kisline. Napravljata se iz roženih odpadkov živali. Učinkuje počasi, zato gre tudi precej dušika v izgubo, istotako je

Krvna moka

rdečkastorjavna moka, vsebuje 13—14 odstotkov dušika in do 1,5 odstotkov fosforne kisline. Učinkuje zelo počasi. Teh dveh gnojil pride zelo malo v promet in jih, ker njih uspeh ni očividni, tudi kupuje malokdo.

Dušičnata gnojila so v splošnem najvažnejša, ker je njihov učinek najbolj očividni ter se za to tudi najbolj uporabljajo. Za nas v sedanjem času najvažnejši je apneni dušik, vsa druga so za sedaj nedosežna.

(Dalje prihodnjic).

Rastlinstvo — obćudovanja vredno stvarstvo.

Kmetovalec, ki opazuje razne spremembe v rastlinstvu tekom spomladi, se ne more dovolj načuditi raznim zagonetnim pojavom, ki so v tem času tako mnogobrojni. Gotovo bo prišel na to, da je tudi rastlina živo bitje, samo da ne izraža življenje na tako vidni način, kakor človek in žival. Najbolj obćudovanja vredni pojav je pa gotovo cvet, ki ga ravno v tem času lahko opazujemo. V najrazličnejših barvah se nam lesketajo nasproti poljske rožice; v krasno belo odejo so odeti sadonosniki, živordeče cvetijo breskve itd. Naše očance sedaj najbolj skrbi, če bodo mogle čebele pobrati med od cvetja, ker le v tem slučaju zamore sadno drevje obroditi. Toda temu ni tako. Med, katerega izloča cvetje, ni nikakor nevaren za cvet, mirno bi lahko ostal na svojem mestu. Med, katerega v obliki nektarja izločuje cvet, ima samo namen, privabiti žuželke, da prenesejo cvetni prah od enega cvetja na drugega. Tudi pri rastlinah razločujemo namreč moški in ženski spol. Sredi cvetja se nahaja na skrbno varovanem kraju plodnica, v njej so zarodki za bodoče seme. Tam pričakuje oplodovitve od one čudovite moči, ki se nahaja v cvetnem prahu. Če tega ni, je bil zaman cvet in njega krasota, plodnica zvane in odpade. Ako pa je brazda t. j. konica plodnice sprejela le zrnček cvetnega praha, tedaj to zrnce obudi plodnico k novemu življenju. Plodnica ne zvane, — temveč se veča in veča, nastane plod, ki hrani v sebi semenje s čudovito usposobljenim kalom. Kdo pa naj prenosi cvetni prah iz enega cveta na drugega, kajti oploditev plodnice z lastnim cvetnim prahom je nemogoča? To poskrbijo po večini žuželke, pri sadnem drevju največ čebele, katere pobirajo med, ki ga izločujejo cvetovi, da privabijo žuželke. Živobarveni cvet, prijetni vonj in med, to so va-bila, ki privabijo k cvetočim rastlinam čebele, ki posejajo med, se obsejajo pa tudi s cvetnim prahom, katerega trosijo, obiskajoč cvet za cvetom na tuje cvete, na plodnico.

Ljubi Stvarnik pa je dal nagon žuželkam, da obiskujejo pri enem poletu le eno vrsto cvetov. Nikdar se torej ni bati, da bi čebela poletela od črešnje na jabolko in narobe. Ko pride v panj, jo tovarišice skrbno skrtačijo in sedaj ji je prosta pot na drugo vrsto rastlin.

Žuželka opravlja tukaj torej nehoti nekaj posredovalni posel, ki je pa za rastlino zelo važen, za žuželko pa koristen.

Ako pa je v času cvetja prevetrovo ali deževno vreme, ne morejo žuželke opraviti tega prevažnega posla, in posledica tega je, da cvet zvane in plodnica odpade. Po mnenju nekaterih čebelarjev očancev, ki jim je zagonetni pojav oploditve neznan, se je pa cvet zadušil v medu, katerega žuželke niso mogle pobrati.

Rastlina, kakor n. pr. jabolka, hruške in drugo sadno drevje, pa nima pri cvetu nikakor namena obroditi krasnega, debelega sadja, temveč edino namen, obroditi obilo dovršenega semenja. Sadj ji je samo nekaj varovalec se-

menja: pečk, ozirom koščice. S krasno dišečim sadjem pa privablja rastlina tudi razne ljubitelje, ki istega odnašajo, uživajo in na ta način njeno seme nehoti razširjajo.

Kakor vidimo torej, se tudi rastlina bori z vsemi mogočimi sredstvi za svoj obstanek in naravnost čuditi se moramo, ako opazujemo bistrumnost nekaterih poljskih in gozdnih rastlin.

Ali e tore kak stan na svetu, ki bi lahko tolikokrat in tako natančno spoznal stvarstvo narave, kakor je ravno kmetski? Ali je kje kak stan, ki bi se lahko toliko radoval nad svojim lastnim delom? Ni ga! Zato ostanimo zvesti svojemu stanu, ne silimo drugim in povzdignili bomo naš slovenski kmetski stan nad vse druge stanove.

Podružnica čebelarstva društva v Vojniku priredi v nedeljo, dne 30. aprila t. l., ob 8. uri v šoli čebelarski shod. Predaval bode učitelj g. Levstik iz Celja ter se proslavi 25-letnica čebelarstva društva. Pogovorilo se bode tudi o nameravani prireditvi čebelarstva veselice v Vojniku. Po shodu bode izlet k čebelnjaku sadijskega višjega nadzornika g. Fran Goričana v Višnjo vas. Člani podružnice, pa tudi drugi prijatelji čebel se vabijo k obilni udeležbi! Čebelarski pozdrav! — Odbor.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 7 bikov, 58 volov, 133 krav, 1 konj in 7 telet. Skupaj 206 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 30—35 K, poldebeli voli 28—30 K, plemenski voli 28—33 K, biki za klanje 22—28 K, klavne krave, debele 22—30 K, plemenske krave 16—22 K, krave za klobasarje 14—18 K, molzne krave 18—24 K, breje krave 18—24 K, mlada živina 21 do 32 K. Kupčija je bila nepovoljna, ker vsled slabega vremena ni bilo kupcev.

Mesne cene v Mariboru. Meso od bikov, krav telic: 1 kg 48—60 K. Telečje meso I. vrste 52 K, II. vrste 48 kron. Svinjsko meso sveže 72—82 K.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem v Mariboru se je dne 21. t. m. pripeljalo 175 svinj in 2 kozliča. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 300—500 K, 7—9 tednov stari 600—900 K, 3—4 mesce stari po 1000 do 1200 K, 4—6 mescev stari 1300—1400 K, 8—10 mescev stari 1600—2000 K, pol pitane žive teže 1 kg 58—60 K. Kozlički komad 200 K.

Cena za seno in slamo v Mariboru. Na mariborskem trgu stane 1 meterski stot sladkega sena do 200 dinarjev, otave 200 dinarjev, ovsene slame do 125 dinarjev. Blaga je bilo malo.

Zagrebski trg.

Zagreb, 22. 4. 1922.

Žitni trg.

V preteklem tednu je stala kupčija v znamenju stagnacije in slabega prometa. Malenkostna količina koruze, namenjene za Dunaj, je vzbudila nado, da se bo izvoz razvil, toda to se ni zgodilo, ker so inozemski kupci pokazovali precejšnjo rezervno. Izvozilo se je nekoliko koruze, rži, pšenice in moke.

Pšenica se je prodajala po 1660 do 1700 K. Zanimanja je bilo malo in ni prišlo do večjih zaključkov. V pričetku tedna se ni bogvedilo koliko ponujalo. Zaloge so še precejšnje, dovoz od strani seljakov pa je razmeroma slab. Koruza je dosegla 1200 do 1300 K. Vsled velikih količin pokvarjenega blaga ni bilo mogoče razviti večje kupčije.

Rž. Prevladovala je rž srbske provenijence. Cena: 1370—1410 K. Promet za tuzemske potrebe je bil neznamen, eksportirale so se malenkostne količine.

Ječmena je v velikih množinah ponujala Srbija. Cena 1200 do 1250 K. Pivovarniški ječmen je notiral 1—1,5 K višje.

Oves. Cena 1200 do 1300 K. Povprašanja ni bilo. Zadostilo se je potrebam domačega konzuma.

Moka. Promet neznamen. Za moko O se je plačevalo 24,30 do 25 K za kg.

Vsled zadnjih dogodkov na deviznem tržišču ni bilo na žitnem trgu prave orientacije. Blaga je bilo sicer res precej, ali vzdržnost ni dopuščala večjih kupčij. Bližnja bodočnost bo pokazala, če je bila ta vzdržnost umestna.

Trgovina s kožami.

Kupci so zelo povpraševali po težkih volovskih kožah. Plačevalo se je 48—50 K za kg. Lahkih kož je bilo veliko, zlasti kravskih in volovskih. Nepričakovano slaba je bila proizvodnja telečjih kož. Cena se je gibala med 70 in 75 K za kg.

Tržne cene v Mariboru. Na mariborskem trgu stane ena konjska koža po 88—100 dinarjev, 1 kg goveje kože 10 din., 1 kg telečje kože 15 din., 1 kg svinjske kože do 5 din., 1 kg govejeja usnja 90 in 1 kg podplatov 70 din. — Ena kokoš stane 37—45, ena raca 25—30, ena gos 25—45 din. 1 liter mleka stane 3—4 din., 1 kg surovega masla 40 din., 1 jajce stane 1 din., 1 liter novega vina 10—14, 1 liter starega vina 10—12, piva 4,75 din. 1 kg belega kruha 6, črnega 5 din. 1 kg jabolk 7,50, 1 kg sliv posušenih 10, 1 limona do 1 din., 1 kg fig 16 din., 1 kg orehov 10, oljuščenih 30 din. 1 liter bučnega olja stane 25, namiznega 25 din. 1 liter vinskega jesiha 2 din. 1 kg fižola 4,5, 1 kg leče 15, 1 kg pšenične moke 7, 1 kg prosene kaše 5,5, 1 kg ješprenja 5,5, 1 kg otrobov 2,25, 1 kg koruzne moke 4,5, koruznega zdroba 5,5, 1 kg pšeničnega zdroba 7,5, 1 kg ajdove moke 7,5, 1 liter kaše 6, 1 kg krompirja 1,25, 1 kg kislega zelja 4 in kisle rene 2 dinarja.

Pomanjkanje bučnega olja. Da letos čutimo veliko pomanjkanje bučnega olja, temu je kriva lanska nenavadna suša ter nepremišljeno gospodarjenje pri nas, ker se je dopustilo po cele vagone bučnic izvoziti v Italijo. Imamo radi tega posledek, da plačujemo danes 100 do 110 K za 1 liter bučnega olja. Pripravimo pa vse, da se ta nedostatek v tekočem letu popravi. Treba bo posejati po možnosti veliko maka in solnčnic, katerim velika suša kakor mokrota ne škoduje tako, kakor bučam. Posebno še pa opozorimo vse kmete, kateri so se letos prijavili za pestovanje tobaka, da se dobi iz tobačnega semenja izvrstno jedilno olje. Ker tem kmetom ne more nihče odvzeti tega semenja, bodo vsaj ti imeli olja čez potrebo. Naj se na to zopet ne pozabi! V Framu se da to seme v olje izdelati, če ga je najmanj 100 litrov. Kdor ima 2000 tobačnih sadič, dobi lahko iz teh 400 do 500 litrov semenja in najmanj 50 litrov izvrstnega olja. V oknu Cirilove tiskarne v Mariboru si lahko vsakdo, kdor pride v Maribor, tobačno olje ogleda, ker je

nam dal gospod Žunkovič v to svrhu malo količino na razpolago.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je vsled praznikov popraševanje po hmelju nekoliko popustilo. Pokupilo se je 35 bal prvovrstnega hmelja po 3000 čehoslovaških kron za 50 kg. Ker se dviga vrednost nemške marke, se pričakuje, da si utegne Nemčija nakupiti večje množine hmelja na hmeljskem trgu v Žatcu. Vsa znamenja kažejo, da bodo do nove hmeljske trgatve pokupljene, oziroma poprodane vse hmeljske zaloge, torej tudi zaloge tujeja hmelja. — Stanje hmeljske rastline je povsod precej ugodno.

Cene lesu. Hrast: prvovrstni hlodi 3800 K, slabše blago 2600 K, drugovrstni hlodi 1600 do 1100 K. Hrastovi hlodi za furnire 3400 do 4600 K, najfinejši hrastov les 7000 do 8200 K, hrast za zrcalni res 9000 do 13 tisoč kron, izbrano hrastovo blago 13.000 do 17.000 K; hrastove deske do 5 cm debele 6000 do 8000 K, nad 5 cm pa 7000 do 8600 K. — Mehki les, rezano blago 1500—1700 K, tesan les 900 do 1100 K. — Bukev, hlodi brez grč 600 do 700 K, breza, hlodi za cveke 600 do 700 K; rudniško jamski les III. vrste 340 do 350 K za en kubični meter. — Kostanjev les za tanin (čreslovino) 1 kg po 120 K. — Hrastovi železniški pragi komad 90 do 120 K. Bukova drva 1000 do 1200 K, mehka drva 800 do 900 K za 1 seženj.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 216, francoski frank stane 22—24 naših kron. Za sto avstrijskih kron je plačati 3,36—3,48, za 100 čehoslovaških kron 480, za 100 nemških mark 94—100, za 100 laških lir 1200 jugoslovska kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 2,07 centima (1 centim — 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone poskočila za 41 točk.

Prireditve.

Lajtersberg pri Mariboru. V nedeljo, dne 30. t. m., ob 4. uri popoldne se ustanovi izobraževalno društvo za občino Lajtersberg v prostorih g. Sarneca št. 327. Spored: Pozdravni nagovor, predavanje: važnost izobrazbe, čitanje društvenih pravil, vpisovanje članov, volitev društvenega odbora, slučajnosti. Vsi veseloštopovani občani širne občine Lajtersberg se prav uljudno vabijo! Pokažite, da se zavedate važnosti časa, ga uvidevate, da je edino le v izobrazbi prava pot do boljših časov. Torej na svidenje v nedeljo!

Jarenina. Kmetsko bralno društvo v Jarenini priredi v nedeljo, dne 30. aprila veliko veselico, na katero vabi vse somišljenike izobraževalnih društev. Na sporedu je: petje, govor, igrokaz »Divji lovec«, licitacija in prosta zabava v gostilni M. Cvilak.

Ptuj. Ptujška »Poselska zveza« skliče 30. aprila popoldne ob 3. uri v Narodnem domu delavski shod. Govornik pride iz Ljubljane. Vabijo se vse pošteno misleče služkinje, da pridejo na ta važen shod ter se trdno oklenejo svoje kršč. organizacije. Dobrodošli tudi drugi delavci in delavke, da zaslišijo še drugi plat zvona, nego je brezverski.

Orlovsko okrožje. Ljutomer priredi v nedeljo dne 30. aprila ob 3. uri popoldne tovalodno akademijo v prostorih Slomškove dvorane v Križevcih. K obilni udeležbi vabi odbor. Bog živi!

Čadram—Oplotnica. Orel v Oplotnici vabi na gledališko predstavo »Stari in mladi«, ljudska igra v štirih dejanjih, ki se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1922 o Orlovskem domu ob 3. uri popoldne. Igra se ponovi prihodnjo nedeljo dne 7. maja.

St. Jur ob juž. žel. Marijina družba priredi v nedeljo, dne 30. aprila popoldne po večernicah v Katol. domu igri »V boju« in »Marijina hči pred nebeskimi vrati«. Čisti dobiček je namenjen za nabavo nove družbine zastave. Zato se pričakuje obilna udeležba.

Dobrna pri Celju. Slovesnost zlate poroke na Dobrni je bila izredno ljubka, posebno, ker so svatje Žerjav—Božnik pritegnili še en drug par zlatoporočenih Vebar, p. d. Gorčanov. Lepo je bilo pa od svatov tudi to, da so rajše prišli skoroda vsi, 40 po številu, na veliko narodno predstavo »Domen« v Ljudski oder, kakor pa, da bi v gostilnah posedali. Igra sama jih je zadovoljila, kakor tudi druge številne obiskovalce. Zelo dobro so igralci rešili svoje vloge: Meta (Koren Marija), Sora (Joško Kranec), Domen (Pankracij Žerjav), Anka (Marija Kukovič), Urh (Joško Mastnak), Jurec (Fr. Rebernik) in drugi. Na splošno željo, ker je precej ljudi moralo oditi, se bo igra ponavljala dne 7. maja t. l. ob istem času. Ste vabljeni vsi, ki hočete ne samo z dobrim namenom, ampak tudi z dobrim, čutečim srcem slediti veliki nravni igri.

Velenje. Dne 1. maja praznuje letos prvič slovensko krščansko delavstvo delavski praznik 1. maj. Delavstvo ga hoče praznovati skromno, a slovesno. Zjutraj sv. maša, katere se naj udeležijo po možnosti vsi člani Rudarske zveze in ravno tako tudi drugi dobromisleči rudarji. Po sv. maši je takoj zborovanje rudarjev v Društvenem domu, na katerega so povabljeni tudi drugi, ne samo rudarji. Govorniki narodni poslanec kot zastopnik delavcev g. Jože Gostinčar iz Ljubljane. Delavci vseh strok, rudarji, železničarji in vsi drugi, pridite vs ta dan na naš shod!

Dupisi.

Pragersko. (Vprašanje g. okrajnemu šolskemu nadzorniku.) Pri nas deluje gđc. učiteljica »izven šole« pri sokolskih prireditvah s šolsko dečo tako uspešno, da nam prihajajo otroci močno alkohlizirani domov. Vprašamo šolsko vodstvo in posebej g. okrajnega šolskega nadzornika, ali nič ne vidi, in nič ne sliši, da nam takšni odgojitelji vodijo mladino v propast. Prireditve imajo tudi izrazito strankarsko-političen značaj, a nekateri starši se bojijo odtegniti svoje otroke tej učiteljici izven šole, ker se bojijo, da se maščuje nad otroki s svojim postopanjem v šoli. — Opomba uredništva: Bilježimo ta glas s Pragerskega s pripombo, da pridejo »zasluge« te gospodične v poseben album, ker čez sedem let vse prav pride, včas pa tudi — poprej!

Koprivnica. Na veliko soboto nam je kruta bela žena pokosila lepo cvetko, 19letno Anico Ašič, hčerko uglednega našega somišljenika Antona Ašiča. Rajno je bila vzorno dekle in kot taka tudi vneta Marijina družbenica. Kako priljubljena je bila povsod in pri vseh, so pokazale mnogoštevilne trume, ki so jo prišle kropit in pomoliti k njenemu mrtvaškemu odru, in pa veliko število spremljevalcev k zadnjemu počitku. Bog daj njeni blagi duši večni mir in pokoj!

Skrajno v Rožni dolini. Naša Kmetška zveza je imela dne 17. t. m. mnogoštevilno obiskano sestanko, na katerem je poročal naš rojak, bivši poslanec in urednik gosp. Smodej o postanku in razvoju naše države do današnjega dneva ter o raznih vzrokih, zakaj se nam danes tako slabo godi v Jugoslaviji, čeravno smo pričakovali od svoje nove domovine vse najboljše. Korupcija, protiverski duh in zloba, brezvestnost, nesposobnost vladnih mož, zagrizeno strankarstvo, vse to in še marsikatera podobna »čednost« naših vodilnih politikov je vzrok, da raste neprestano med ljudstvom nezadovoljnost ter se zlasti kmetški stan z ogroženimi davki in raznim šikaniranjem tira v obup. Sprejele so se soglasno resolucije, v katerih zahtevamo, naj vlada neha vedno višje in višje obdavčevati kmetški naš stan, naj se rajši z denarjem bolj štedi in pametneje gospodari, naj se vrh vseh drugih neprilik, ki se z njimi ljudstvo vedno razburja, ne sega še neprestano v naše verske svetinje, kakor se to zopet namerava z odpravo veronauka iz višjih razredov, ali z določbami, da bi na ljudskih šolah po učevali veronauk posvetni učitelji. Proti takim nameram božjih in cerkvenih sovražnikov z največjo ogorčenostjo protestiramo. Konečno se enoglasno izreka zaupnica Jugoslovanskemu klubu in zahvala vsem poslancem Kmetške zveze s prošnjo, naj ostanejo na svojem mestu ter se naj kot dosedaj tudi vnaprej pod spretnim vodstvom g. dr. Korosca borijo za naše kmetške pravice.

Sv. Jožef nad Celjem. Letos obhajajo misijonarji sv. Vincencija Pavla 70letnico svojega bivanja pri Sv. Jožefu nad Celjem. Ob tej priliki bi radi poklonili sv. Jožefu kot svojemu zaščitniku in zaščitniku slovenskega ljudstva nove zvonove. Sv. Jožef nad Celjem pa nima lastnih faranov. Njegova fara je cela razsežna škofija. Zato naj bi mu po možnosti vsi verniki lavantinske škofije pripomogli do novih zvonov. Kakor vsako leto, bo tudi letos na tretjo nedeljo po Veliki noči pri Sv. Jožefu nad Celjem cerkveni shod. Ta dan bo vsakokrat po pridigi darovanje za nove zvonove, pri katerem naj bi vsi častilci sv. Jožefa mu poklonili kakor dar. Oddaljenim pa bo poslana poštna položnica, po kateri naj blagovolijo poslati svoj dar, ali ga pa naj prinesejo sami v teku leta, ko se pridejo priporočiti sv. Jožefu.

Cven pri Ljutomeru. Ker se širijo govorice, da sem jaz član Samostojne kmetijske stranke in sem pri zadnjih občinskih volitvah celo podpisal njeno kandidatno listo, te govorice odločno zavračam. Kandidatne liste nisem jaz podpisal, pač pa so na njo brez moje vednosti pristavili ime moj sorodniki. In ako me je mogoče Samostojna res kedaj prištevala med svoje člane, odločno izjavljam, da nisem njen ud in da zdaj pristopim k Kmetški zvezi. Cven pri Ljutomeru, 15. aprila 1922. — Franc Kovačič.

Pred ogledalom more vsakdo vsak dan opaziti, kako se lepše in mlajše izgleda, ako se uporablja lekarnarja Fellerja že čez 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerova »Elsa« pomada za lice, Fellerova »Elsa« Janochina pomada za rast las (2 lončka ene vrste teh pomad skupaj s poštnino 80 K.), Fellerovo »Elsa«-lilijno mlečno milo, najboljše »milo lepote«, 4 kosi poštnine prosto 120 K. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatrž št. 341, Hrvatsko.

Zahvala.

Na Veliki petek, dne 14. aprila je Vsemogočni odpoklical našo preljubljeno hčer, ozir. sestro in teto gđ.

Apolonijo Kamenšek pd. Vinški

katero smo na Velikonočno nedeljo, spremili k večnemu počitku. Izrekamo najtoplejšo zahvalo č. gg. županu in kaplanu ter dekletam III. reda sv. Frančiška, katere so nosile in spremljale z zastavo drago pokojnico. Zahvala bodi tudi vsem sosedom ter sploh vsem, ki so od blizu in daleč prihiteli ter njej izkazali zadnjo čast. Nepozabno pokojnico pa priporočamo v molitev in blag spomin!

Vinec pri Rog. Slatini, dne 17. aprila 1922.

Žalujoča rodbina Kamenšek pd. Vinški.

Opozarjamo na oglas na inseratni strani današnje številke, zadevajoč splošno znano veletrgovino Miloša Oset, Maribor, Aleksandrova cesta 45, katero toplo priporočamo.

Nova emisija delnic Trgovske banke d. d. Ljubljana. Pred kratkem ustanovljena Trgovska banka je na svojem izrednem občnem zboru dne 25. marca 1922 sklenila zvišati delniško glavnicu od 10 milijonov na 30 milijonov. Natančnejše pogoje subskripcije prinaša današnji inserat.

Dobro je postrežen

kdor kupuje pri tvrdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu številka 16. Kdor se še ni prepričal, naj si ne pozabi ogledati najbogatejše zaloge vsakovrstnega sukna in platna in videl bo, da kupi res najceneje in najboljše.

MALA NAZVANILA

Celo mizarstvo orodje in stikalnice za sadje na vijak se prodaja. Vpraša se: Janes Radolf, Oreova vas-Slivača pri Mariboru. 311

Na prodaj mlinski kamni za kralje. brusni kamni vsake velikosti, iz brusni kamni za kose brusit. Josip Piazina, Rogatec. 2-6 228

Išče se večja vsota denarja za kratek rok proti skujlji 10 odstotno obrestovanje. Naslov v upravi lista. 320

Hiša v dobrem stanu, ob dr. cesti, sposobna za trgovino ali drugo obrt, 8 sob, 3 kuhinje, 2 šrambi, velika klet, perilača z dvema kotloma, drvarnice, 1 konjski hlev, 35 sadnih dreves, pol orala vrta, stanovanje s 2 sobama in kuhinja s šrambo se lahko takoj sase. Tršiška cesta št. 63, Maribor. 311

Vabilo na občni zbor Gospodarske zadruga v Mariboru, r. s. s. o. s., ki se vrši v nedeljo, dne 7. majnika ob 9. uri predpoldan v Mariboru, Selskega ulica 4. Dneval red: 1. Poročilo o delovanju zadruga. 2. Odobritev računovskega zaključka za dobo od začetka poslovanja zadruga do 31. decembra 1921. — 3. Sprememba točke 14. pravil v tem smislu, da se obresti deležer ne izplačajo letno, temveč pri izstopu člana. 4. Bludajnost. Ako ne pride ob zgoraj navedeni uri za sklepčnost sadostav število članov, se vrši občni zbor pol ure pozneje me glede na število članov. Odbor Gospodarske zadruga, Fr. Radl, načelnik. 315

Viničar

oženjen dobi službo v bližini Celja. Naslov v upravi. 313

Dežne plašče

Klobuke

perilo

čevlje

dokolenice (gamaše), obleke, dežnike, palice, tržne torbice, potovalne košare, ročne torbice, motvoz (špaga) nudi v veliki izbiri, po solidni ceni

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2.

Vaša želja

Imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prihranite si po pravljansa in jezo **NAIFINEJSE URE** iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

NAROCNE URE. Bogata izbira verižic, prstanov, zhanov, naročnic predmetov iz zlata in srebra vsake 3-20 vrste. — Zahtevajte cenik s slikami od:

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER. Ljubljana št. 992 Samo 1 dinar Vam je treba poslati za poštnino, ako želite, da se Vam brezplačno in takoj pošlje veliki katalog

Vinograd s poljem približno 2 orala se prodaja. Pesnica 49, Sv. Marjeta ob Pesnici. 310

Učenec močan se takoj sprejme pri kovačkam mojstra J. Novaček, Maribor. 317

Alojz Jerič

je otvoril vinotoč pod vejo v svoji hiši v Počehovi pri Mariboru. 2-2 306

Starejši trezen mlinarski pomočnik (tudi invalid) ter mlinarski učenec se takoj sprejmeta. Aloja Kukovec, umetal mlina, Ptuj. 318

Kontoristinja

18 do 30 let stara, večja slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika išče lesna trgovina Ilija Predovič, Fram, Štaj. Stanovanje in hrana, a plača po dogovoru. Pismene ponudbe na Ilija Predovič, Vražičina, Medjimurska cesta 8 v Mariboru, Aleksandrova cesta št. Fram št. 10. 4-205

Trgovski učencec

iz poštene hiše se sprejme pri Josip Farkaš, trgovina s mešanim blagom, Sv. Jurij ob Ščarnici. 1-2 319

POZOR!

Gotove obleke, površnika, zimsko perilo, posteljno perje, dežnike itd. se dobi najceneje pri 13-26

J. TRPIN

Maribor, Glavni trg 17.

Denarja kakor

listja si lahko zaslužijo vsakdo s nabiranjem staniških steklenic, buteljk in drugla seveda samo s naših in nepo-mačkijih. Vsako množico odkupi in plača najbolje. F. Zinauer v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 45, II. nadst. 2-3 231

RAZGLAS.

Dražba lovov v mariborskem okraju.

Dražba lovov v mariborskem okraju se vrši po sledečem redu:

- Dne 8. maja: Ciglenca, Dragučova, Sp. Dupljek, Grušova, Sv. Marjeta na Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter pri Marib., Vosek.
- Dne 9. maja: Cirknica, Dobrenje, Gradiška, Št. Ilj v Slov. gor., Kaniža, Pesnički dvor, Plač, Selnica na Muri, Vrtilce.
- Dne 10. maja: Jelovec pri Kamnici, Kamnica, Krčevina, Sv. Križ, Selnica na Dravi, Svečina, Bresterica, Vukovski Dol.
- Dne 11. maja: Sv. Jurij ob Pesnici, Zg. Sv. Kungota, Ploderšnica, Polička vas, Slemen, Spod. Sentjakovski dol, Zg. Sentjakovski dol, Spičnik.
- Dne 12. maja: Bistrica pri Limbušu, Bistrica pri Rušah, Cinžat, Lehen pri Ribnici, Loka, Sv. Lovrenc na Poh., Recenjak, Rudečibreg.
- Dne 13. maja: Fram, Gorica, Sp. Hoče, Ješenca Sv. Marjeta na Drav. polju, Orehova vas, Pivola, Rače.
- Dne 15. maja: Dogoše, Morje, Pobrežje, Ranče, Razvanje, Studenci, Tezno.
- Dne 16. maja: Sv. Ana, Brezje, Jelovec-Makole, Lušočka vas, Modraže, Pečke, Pekel, Poljčane, Stanovsko, Stopno, Žabljek.
- Dne 17. maja: Slov. Bistrica, Zg. Bistrica, Cigonca, Črešnjevce, Laporje, Zg. Ložnica, Sv. Martin na Poh., Ritožnoj, Smrečno, Studenice.
- Dne 18. maja: Bojtina, Bukovec, Dežno, Hošnica, Kalše, Kovača vas, Sp. Nova vas, Og-ljenšak, Ošelj.
- Dne 19. maja: Fraihajm, Gabernik, Pokošje, Sp. Poljskava, Zg. Poljskava, Pretrež, Sentovec, Vrtiloga, Vrhole.
- Dne 22. maja: Drvanja, Korena, Kremberg, Sv. Lenart, Zg. Ročica, Šetarova-Radehova, Zimica.
- Dne 8. do 15. maja se vrši dražba v veliki dvorani okr. glavarstva, 16. do 19. maja v obč. pisarni v Slov. Bistrici, 22. maja v obč. pisarni pri Sv. Lenartu.
- Z dražbanjem se začne vsak dan ob 8. uri zjutraj in sicer se kličejo občinski lovi po redu, po katerem so navedeni v tem razglasu.
- Okrajno glavarstvo v Mariboru, dne 18. aprila 1922. 314
- Okrajni glavar: dr. Lajšič, s. r.

PREDNAZVANILLO!

VELIKA PRODAJA

se vrši radi prezidave in povečanja trgovine pri tvrdki Franc Mastek, Maribor, Glavni trg 16. Prodajalo se bo do 30% pod faktično ceno vsakovrstno sukno, platno in sploh vse manufakturno in modno blago. — Vsak naj si ogleda od 1. maja dalje na novo ocenjeno blago v izložbah in trgovini ter se bo tako sam najbolje prepričal. — Ne odlašajte niti dneva dokler je še bogata izbira. Velika prodaja traja samo od 1. do 22. maja in sicer od 9. do 12. ure dop. In od 2. do 5. popoldne. Se priporoča

FRANC MASTEK, manufakturna in modna trgovina, Maribor, Glavni trg 16.

Hiša v Soštaju na prijaznem kraju blizu župne cerkve s nekaj semljištem se dražbenim putem 2. maja ob 2. uri popoldan proda v cerkveni hiši. — Več poverljivo predstojništvo. 2-2 302

Dvovprežna kočija (landaver) s dvema mladima konjema, v dobrem stanju 1. travnik in gozd do 8 orolov lesa se proda. Cena se izve pri Vaupotiču na Ptujski gori. 2-2 290

Vinogradnikom

naslanjam, da imam še na razpolago nekaj cepljenih trti na prodaj in tudi tmarnice, kadar si hoče naročiti, naj se takoj oglasi pri Janesu Verbajak, trtničar, Breg pri Ptuj. 2-2 295

Kupim vsakovrstne konjake, kve, grive, kime in kmetine, ter plačujem po najvišjih dnevnih cenah. Anica Šimenc, izdelovalnica kmetk, metla in čopicev i. t. d. Ljubljana, Karlovska cesta 2 in Tesarska c. 3. 5-5 165

Sprejmo se takoj usnarški učezec. Hrana, stanovanje in obleka pri mojstru, 3 letna učna doba. Kdor ima večerje do učenja, se naj takoj oglasi pri Francu Dren, usnarški mojster, Legarovci, pošta Križevci pri Ljutomeru. 3-3 248

Pozor! SEMENA Pozor!

vseh vrst zanesljivo kaljiva ter prave voščene sveče, galico in vse špecerijsko blago najceneje pri tvrdki 1-10 200

I. DEČKO, Celje, Glavni trg 10
tik farne cerkve (preje Milan Hočevar), podružnica Ljubljanska cesta št. 4.

Istotam se kupi vosek, laneno seme ter sploh vsi deželni pridelki po najvišji dnevni ceni.

Na drobno!

Na debelo!

Poskusite

kupiti dobro surovo in žgano kavo, sladkor, vse vrste moke in riža, svinjsko mast, bučno in fino namizno olje, domačo slivovko, rum, fini špirit (vinski cvet), fini konjak, kekse, čokolado, kakao, orehe, bošniške češplje, sardine, Maggi v steklenicah in v kockah, sveče, razna čistila, barve za obleke, vinski kis, kisovo kislino, galico, žveplo, ličje (rafijo) in vse drugo špecerijsko in kolonijalno blago v trgovini

MILOŠ OSET, Maribor

Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kolodvoru.

Telefon št. 15.

108

Cene zmerne!

Postrežba točna!

TRGOVSKA BANKA D.D. LJUBLJANA

POZIV

k subskripciji novih delnic.

Izredni občni zbor Trgovske banke, d. d. Ljubljana, je sklenil dne 25. marca 1922 zvišati delniško glavnico

od K 10,000.000 — na K 30,000.000 —

z izdajo

50.000 novih delnic á K 400 — nom. v skupnem znesku K 20,000.000 —.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi vsake stare delnice eno novo po K 400.— nom K 480.—, več 5% obresti od nom K 400.— od dne 1. februarja 1922 pa do dne plačila.

2. Vsi oni subskribenti, ki so že pri prejšnji emisiji subskribirali in znesek vplačali, dobe nove delnice pod istimi pogoji, kakor pod točko 1.

3. Nedelničarji dobe delnice proti takojšnjemu plačilu po tečaju K 530.— več 5% obresti od nom. K 400.— od dne 1. februarja 1922 do dne plačila.

4. Nove delnice so deležne čistega dobička za l. 1922 in opremljene s kuponom za l. 1922.

5. Nove delnice se izročijo subskribentom tekom l. 1922.

6. Reparticijo delnic določenih na nove delničarje, si pridružuje upravni svet po končnem subskripcijskem roku.

7. Subskripcija novih delnic se vrši od dne 3. aprila do dne 3. maja 1922, in sicer:

a) pri Trgovski banki d. d. Ljubljana (začasni poslovalnici v Beethovnovi ulici št. 10) in njeni podružnici v Mariboru;

b) pri Kmetški posojilnici za ljubljansko okolico, Ljubljana.

8. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število vpisanih delnic, se vplačani zneski pridrije in se bodo dodelitev manjkajočih delnic izvršila pri novi subskripciji.

V LJUBLJANI, dne 25. marca 1922.

Upravni svet Trgovske banke d. d. Ljubljana.

Vrvi za zvonove!

Poljubna dolžina in debelost, kg 90 K se naročijo pri Alojziju Gnušek, trgovec Maribor, Glavni trg 6. 1-3 286

LES

stoječi in ležeči, kakor tudi

GOZDOVE

ter gozdna posestva kupuje po najvišjih cenah

Matija OBRAN

električna žaga

MARIBOR, Loška ulica 15.

Skladišče: Tattenbachova ul.

Trapistovski sir

vsakovrst. južnosadje

se dobi prvovrstno pri

Matija Lah-u

Maribor, Glavni trg 4

Kostanjev les

kupuje po dnevnih cenah izvozna trgovina

ERNEST MARINC, Celje, Kapučinska ul. 3.

Enako kupuje tudi druge vrste lesa posebno tesani les. 6-6 120

„Koranit“

asbestni škrlj, za pokrivanje streh

najboljše sredstvo sedanjosti.

KORANIT je neomejeno trpežen.

KORANIT tehta na 1 m² samo 12 kg.

KORANIT ne odzobe in je nepremočljiv.

KORANIT se ne lomi in ne trga, je elastičen.

KORANIT je popolnoma siguren proti ognju.

KORANITA vihar ne more odtrgati.

KORANIT-strehe ni treba popravljati.

KORANIT streha je najcenejša, zato ker je

KORANIT streha najbolj trpežna.

Vsa pojasnila daje in proračune pošlje:

3-4 238

Fran Hočevar

Žirovnica—Moste, Gorenjsko.

Glavni zastopnik «Koranita» za Slovenijo.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljeno, ter izdeluje tudi zдроб.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni

RIHARD ORSSICH, PTUJ

VINOGRADNIKI!

Najbolj priprosta, trpežna, torej najboljša in najcenejša izmed vseh sistemov je bakrena

Jesernig-ova škropilnica

Vsi deli škropilnice so od zunaj tako, da je od znotraj popolnoma prazna. Garancija za vsako škropilnico 10 let.

VINOGRADNIKI! Ako hočete to škropilnico še v pravem času dobiti, naročite takoj brez odlaganja, ker se dobavlja iz inozemstva.

Naročila s primerno aro sprejema glavni zastopnik za Slovenijo

F. ZINAUER, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 45

Istotam se naroča tudi najboljši nahrbtni žvapljenik „EKSAKT“.

Ceniki zastoj.

Dobiva se tudi na 2 do 3 obroke.

MORILEC ALKOHOLA

je

ROGAŠKA SLATINA

ako se uživa sama oziroma primerno pomešana z vinom

„Rogaška Slatina“ s „Tempel-Styria“ „Donati“

vrelcem je najboljše zdravilna voda, posebno za želodčne, črevesne, obistne in mehurne bolezni. Zahtevajte torej po vseh gostilnah in trgovinah „ROGAŠKO SLATINO“.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45.

Zaloga: Špedicija „Balkan“, Maribor, Aleksandrova cesta št. 35.

3-3

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 % oziroma 5 %

od dnova vloge do dnova dviga. Posojila daje na knjižno, poročno in zavarovano. — Stvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Stolna ulica števil. 6, r. z. z. n. z.

obrestuje od Novoga leta naprej navadne vloge po

4 1/2 %

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

OBLEKO!

Prilpste in finejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: **ALOJZIJU ARBEITER** Maribor, Dravska ulica št. 12 5-10 153

Noben strup! Nobena kem. kisikova kislina, za zdravje zjamčen izboren

namizni kis

prod. ja na debelo in na drobno najmodernejša avtomatična tovarna za kis (jesih)

FELIKS SCHMIDL

Maribor, Koroška c. 18 Vsaka gospodinja, ki skrbi za zdravje svoje družine, naj povsod zahteva le pristen **SCHMIDL** kis. 2-10 231

Na drobno **TRGOVINA** Na debelo

emajlove, steklene, porcelanaste in majolične posode se priporoča cenj. občinstvu.

ALBERT VICEL, Maribor, Glavni trg 5.

Pozor! Kmetovalci! Pozor!

Došla je modra galica in žveplo po ugodni ceni. Dospela so tu li svaža semena vrina, travna in detelja

Istotam se dobi tudi:

krumpir, ajda, moka, pristno bučno olje, milo, petrolej, kava, riž i. t. d.

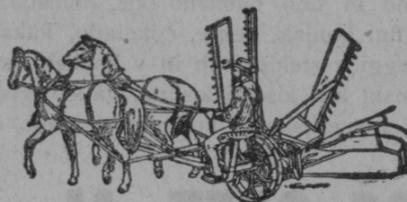
Za obilen obisk se priporoča

Anton Močnik CELJE, Glavni trg 5.

Kdor hoče imeti

prvovrstne poljedelske stroje in izborne oralne priprave kakor:

Lokomobile, mlatilnice na parni pogon sejalne in kosilne stroje, mlatilnice na vitel ali na ročni pogon.

Raznovrstne pluge, brane, okopalnice in ospalnice, vitle, slamoreznice, pumpe, reporeznice, čistilnice, drobilne mline i. t. d.

naj pride pogledat ali naj piše na tovarniško zalogo

MELICHAR-UMRATH-BÄCHER v St. Jurju ob juž. žel.

Gostilničarji, kavarnarji in vinogradniki pozor!

Trgovina z vinom Franjo Cajnko v Slovenjgradcu

Naznanjam, da sva se z mojim kompanjonom A. Osetom razdružila, ter vodim naprej vinski trgovino v Slovenjgradcu sam, katero sem si kot lastnik večjih vinogradov in kot spoznavalec vseh boljših vinorodnih krajev upeljal tako, da lahko ob vsakem času svoje cenjene odjemalce posrežem z najboljšim blagom. V zalogi imam: Muškatelj, graševino (rizling), burgundec, traminec, šipon in druga boljša ramizna vina iz vseh boljših vinorodnih krajev. Kupujem vsa najboljša vina od priducentov po najvišji ceni.

Vino v steklenicah (buteljke).

Se priporoča in želi vsem starim in novim odjemalcem vesele velikonočne praznike.

FRANJO CAJNKO trgovina z vinom, Slovenjgradec.

3-3 272

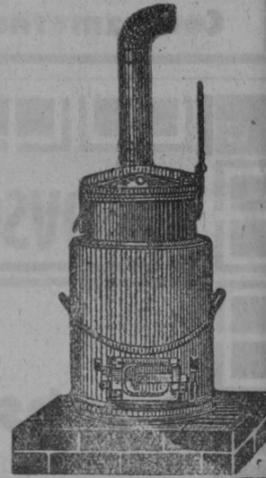
POZOR!

Skladišče poljedelskih strojev prvovrstnih tovarov kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth & drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Prostejov, Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY

MARIBOR, Aleksandrova cesta 45 nasproti glavnemu kolodvoru ter priporoča:

vitle s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje ali odbiralnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, sedne mline, grozdne mline, stiskalnice, reporeznice, drobilne mline za izde lovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, sejalke in pocin kane cevi gnojnice črpalke, Sackové pluge, izborni pocinane brzoparilnike v velikostih 50 do 120 l, brzoparilne lonce, mlčne posnemalnike. Oskrbim tudi prvovrstne slamorezne nože. Popravilo raznovrstnih strojev se izvrši dobro in zanesljivo. Postrežba točna in solidna. Stevilna polvalna priznanja na razpolago! Zastopniki se sprejemajo.

V Slovenjgradcu Oves, koruso in semeško se proda enonadstropna hiša s električno lučjo, gospodarskim poslopijem in vrto. Hiša stoji v sredini mesta ter je pripravna za vsako obrt. Poizve se pri F. Gailleku, trg. z vinom, Maribor, Razlagova ulica 25. 2-2 285

Slatinske steklenice s zablai ali tulli suzne kupuje in plača najboljša F. Zinauer, Maribor, Aleksandrova cesta 45, II. nadst. 2-3 288

Kmetovalci pozor!

Vseh vrst umetna gnojila po najnižjih cenah 5-10 99 ima vedno v zalogi Tvrška **ANTON TONEJC** in drug, Maribor, Tel. 68

Priporočamo Vam, da si ogledate manufakturno blago sukna, platna za rjuhe in perilo, blago za ženske obleke in cefirje, kotone, nogavice in drugo. — Lastna krojačnica za izdelavo duhovniških in vseh drugih moških oblek. Ugodno nizke cene!

Hitra postrežba!

RUDOLF NIEFERGAL 2-2 248

Maribor, Koroška cesta 1 (stara gimnazija).

Velika zaloga vsakovrstnih

UR

veržic, prstanov, uhanov, jedlnega oro dja i. t. d.

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni

LOYRO STOJEC

UPAR

MARIBOR, Jurčičeva ulica 8.

Zadružna gospodarska banka d. o. o.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 11. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospodarka

Centrale: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sember, Spil, Šibenik. Otvoritev: Bled.

Interesna skupnost z Sveučilišne banke & d. v Zagrebu in njeno podružnico Karlovcu in Gospodarske banke & d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afiliacijami čez K 50,000.000

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na višnje knjižice ter preskrbuje vse bančne in borske transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.